

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkning om formål og bestemmelser:

I dokumentet er fredningens formål og bestemmelser fremhævet som hjælp til læseren. Fremhævningerne er vejledende. Fredningens formål og bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af af fredningens formål](#)

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Kendelser:

Deklarationer:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET >

Overfredningsnævnets afgørelse

af 19. december 1983

om fredning af arealer omkring Spellinge mose ved Rø i Allinge-Gudhjem og Hasle kommuner, Bornholms amt (sag nr. 2555/83)

Fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds har den 31. december 1982 truffet afgørelse om fredning af arealer på ialt ca. 160 ha omkring Spellinge mose ved Rø. Fredningen omfatter helt eller delvis 24 ejendomme, hvoraf en ejes af Allinge-Gudhjem kommune og en af Hasle kommune.

Fredningssagen er rejst den 19. januar 1981 af Danmarks Naturfredningsforening.

Den centrale del af fredningsområdet er en del af Bornholms største sprækkedal, der strækker sig fra Østersøen over den tidligere fredede Døndalen til Spellinge mose, Kløven og videre mod sydvest. Andre dele af området udgøres af en del af Rutsker højlyng og Rutsker plantage.

Af hensyn til de landskabelige og naturvidenskabelige interesser i området har fredningen til formål at bevare arealerne i deres nuværende tilstand, herunder at åbne mulighed for naturpleje samt at give offentligheden adgang til området ad de foreslåede stier.

Inden for fredningsområdet findes en mindre del af landingsbanen til en privat flyveplads ved Rø. Der er endvidere påbegyndt anlæg af en 18-hullers golfbane, som landbrugsministeriet har meddelt tilladelse til indtil 1. januar 1989.

Allinge-Gudhjem kommunalbestyrelse har i oktober 1983 vedtaget en lokalplan for et areal omfattende ovennævnte flyveplads samt vej- og parkeringsarealer. Lokalplanen omfatter således et parkeringsareal ved Mægård, ovennævnte del af landingsbanen samt nogle vejarealer, som tillige er omfattet af fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnets afgørelse er for så vidt angår fredningens gennemførelse, afgrænsning og indhold påklaget til overfredningsnævnet af ejerne af 3 af de berørte private ejendomme, af Rø sogns natur- og miljøforening samt af Allinge-Gudhjem kommune.

De ankende ejere har bl.a. anført, at fredningen bør ophæves, idet der ikke er hjemmel til at frede mod en ejers vilje, og at et fastlagt stiforløb er placeret over dyrket jord og ikke som forudsat over udyrket jord. En ejer har endvidere udtrykt ønske om at kunne tilplante et areal med juletrær og etablere en lille sø af hensyn til vildtet.

Endelig har ejeren af golfbanen - matr.nr. 27 a - ønsket at vide, om fredningsbestemmelsernes forbud mod vandstandssænkning også omfatter lergraven på matr.nr. 27 a, og i bekræftende fald om der kan gives dispensation til vanding af golfbanen. Som begrundelse herfor er det anført, at dette kan blive nødvendigt i tørre somre, men kun i begrænset omfang, idet lergraven dels indgår som forhindring på golfbanen, dels er en værdifuld detalje i landskabet.

Allinge-Gudhjem kommune har endvidere anført, at hvis fredningen gennemføres ønskes de af lokalplanen omfattede områder udtaget af fredningen. Kommunen har desuden foreslået nogle ændringer af fredningsbestemmelserne om vejanlæg og et mindre byggeri ved flyvepladsen samt vandindvinding. Endelig har et mindretal i kommunalbestyrelsen protesteret mod, at der i fredningsnævnets afgørelse er medtaget et hotel, som ikke er omtalt i fredningsforslaget.

Rø sogns natur- og miljøforening har ønsket den nordøstlige parcel af matr.nr. 26 a, som fredningsnævnet har udtaget af fredningen, inddraget under fredningen, idet den omgiver den offentlige sti over det tidligere jernbaneareal og danner en naturlig afslutning på det fredede område. Miljøforeningen har også protesteret mod medtagelsen af et "påtænkt golfhotel" uden for fredningsområdet. Foreningen har endvidere anført, at kommunens plan om en asfalteret vej til Stenbygårde- ne over den gamle jernbanedæmning eller måske helt ned til mosen ikke er en god ide. Foreningen har i stedet for foreslået en vej bag ved Rø skole over markerne til de to gårde.

Miljøministeriet, fredningsstyrelsen, har under hensyn til især områdets landskabelige samt rekreative værdier over for overfredningsnævnet anbefalet, at fredningen gennemføres.

Amtsrådet har tilkendegivet, at fredningsnævnets afgørelse om gennemførelse af fredningen er taget til efterretning.

I sagens behandling, herunder besigtigelse og møde med parter og andre interesserede i sagen, har deltaget 8 medlemmer af overfredningsnævnet.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Der er til området knyttet så væsentlige landskabelige, naturvidenskabelige samt rekreative værdier, at området bør undergives fredningsbestemmelser til sikring af, at disse værdier kan opretholdes. Det tiltrædes derfor, at fredningen gennemføres med den af fredningsnævnet bestemte afgrænsning, idet der ikke findes anledning til som ønsket af Allinge-Gudhjem kommune at udtage de af ovennævnte lokalplan omfattede arealer af fredningsområdet.

Beslutningen om fredningens gennemførelse og afgrænsning er truffet med 5 stemmer mod 3. Mindretallet har ment, at områdets værdier vil kunne opretholdes som hidtil uden fredning og har derfor stemt for at ophæve den af fredningsnævnet besluttede fredning.

Om fredningens indhold bemærkes:

Til den nødvendige formålsbestemmelse, jfr. naturfredningslovens § 18, stk. 1, bør føjes, at fredningen også tilsigter at åbne mulighed for områdets rekreative udnyttelse.

Realiteten i den af fredningsnævnet fastsatte bestemmelse om vandstanden i Spellinge mose og søerne inden for fredningsområdet findes at burde tiltrædes, men med en tilføjelse om, at fredningen ikke er til hinder for, at der i et vist omfang kan foretages vandindvinding fra lergraven til vanding af golfbaneanlægget.

Bestemmelserne om offentlighedens adgang tiltrædes med tilføjelse om, at stierne, som ved amtskommunens foranstaltning kan udføres som naturstier, anlægges efter forudgående drøftelse med de pågældende ejere, samt at stien over matr.nr. 110 a, Rø, placeres på udyrket areal.

Realiteten i de øvrige fredningsbestemmelser tiltrædes.

Idet fredningsnævnets afgørelse ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det område, som er afgrænset på kortet, som hører til overfredningsnævnets afgørelse (fredningskortet), og som omfatter de på vedlagte fortegnelse anførte matrikelnumre helt eller delvis:

Formål

§ 1. Fredningen har til formål dels at sikre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier i området, dels at åbne mulighed for områdets rekreative udnyttelse.

§ 2. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre dette er tilladt i de følgende bestemmelser.

§ 3. Terrænændringer.

Som anført i § 2 må der ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, afgravning eller planering.

Fredningen er dog ikke til hinder for ejerens udnyttelse i begrænset omfang af forekomster i jorden til eget brug under forudsætning af, at denne udnyttelse er lovlig efter råstofloven.

Fredningen er heller ikke til hinder for anlæg af en golfbane efter et projekt, som er godkendt af fredningsnævnet.

Bestemmelser

§ 4. Arealernes drift.

a. Det følger af § 2, at udyrkede arealer ikke må opdyrkes. Arealerne skal endvidere bevares i de nuværende driftsformer. Vedvarende græsningsarealer må dog omlægges med rensningsafgrøder 1 á 2 år i sædvanlig rytme.

b. Der må ikke foretages nyttilplantning, heller ikke med juletræs-, pyntegrøntkulturer eller med frugttrær.

De eksisterende løvskovsarealer skal opretholdes som sådanne. Hugst i løvtræsbevoksninger må kun udføres som tynding og i forbindelse med foryngelse som plukhugst.

Nåletræsarealerne må derimod renafrives, og gentilplantning af disse arealer med løv- eller nåletræer er tilladt.

Uanset fredningen skal der ved anlæg af golfbanen kunne foretages beplantning i det omfang, fredningsnævnet meddeler tilladelse hertil.

- c. Arealerne må ikke afvandes eller drænes. Det er dog tilladt at dræne dyrkede arealer og golfbanearealerne, men kun til almindelig dræningsdybde.
- d. Forurening af naturen ved henlæggelse eller henkastning af affald er ikke tilladt.
- e. Sprøjtning med kemiske bekæmpelsesmidler på udyrkede arealer må ikke finde sted.

I forbindelse med foretagelse af landskabspleje er det dog tilladt at foretage stødsmøring med herbicider.

§ 5. Arealernes pleje.

Med henblik på at fremme eller begrænse bestemte vegetations typer samt for at genskabe landskabelige værdier har Bornholms amtsråd ret til at foretage landskabspleje, herunder ved fjernelse af opvækst og ved afgræsning. Plejeforanstaltningerne foretages uden udgift for ejerne og må først iværksættes efter aftale med ejerne eller med fredningsnævnets godkendelse.

§ 6. Søernes tilstand og anvendelse.

Der må ikke foretages foranstaltninger, som kan sænke vandstanden i Spellinge mose og de andre søer, som er vist på fredningskortet med særlig signatur.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at der fra de eksisterende vandindvindingsboringer oppumpes sådanne vandmængder, som der ved landvæsenskommissionens kendelse af 12. februar 1973 er meddelt tilladelse til oppumpningen af.

Yderligere oppumpning fra eksisterende og eventuelle fremtidige boringer må ikke finde sted, uden at det over for fredningsnævnet kan dokumenteres, at oppumpning af vand ikke påvirker vandstanden i Spellinge mose eller i de andre søer inden for fredningsområdet.

Uanset fredningen kan der indtil 15. oktober 1991 foretages vandindvinding til markvanding på ejendommene matr.nr. 110 a, Rø, og matr.nr. 95 am, Rutsker, på de i fredningsnævnets tilladelse af 15. oktober 1981 til Det danske Hedeselskab meddelte vilkår. Fredningen er heller ikke til hinder for, at der om nødvendigt i begrænset omfang foretages vandindvinding fra søen (Iergraven) på matr.nr. 27 a til vanding af golfbaneanlægget.

§ 7. Bebyggelse m.v.

Det følger endvidere af § 2, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure o.lign.

Der må dog anbringes sædvanlige læskure for kreaturer og fodringsindretninger for vildtet.

Så længe en ejendom drives landbrugsmæssigt, må der endvidere i tilknytning til den eksisterende bebyggelse efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af bygningstegninger og beliggenhedsplan opføres ny bebyggelse, som er erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsdriften. Om- og tilbygning til eksisterende bygninger må ligeledes kun foretages efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

§ 8. Andre anlæg.

Det følger også af § 2, at der ikke må etableres andre faste konstruktioner og anlæg end nævnt i § 7.

Eksempelvis må der ikke etableres motorbaner, skydebaner, oplags- eller lossepladser samt bilophugningspladser eller lignende. Selve flyvepladsen må ikke udvides længere ind i det fredede område.

- Det er ikke tilladt at oprette pelsdyr- og fjerkræfarme, fasanerier eller drivhusgartnerier med erhvervsmæssigt formål.

Inden for det fredede område må der ikke anbringes vindmøller, master og transformerstationer. Der må heller ikke føres luftledninger over de fredede arealer.

Der må ikke anlægges nye veje eller foretages vejreguleringer, bortset fra de for land- og skovbrugsdriften nødvendige veje, når de følger det naturlige terræn. Anlæg, som foretages i forbindelse med etableringen af det regionale cykelstinet efter regionplanen, er dog tilladt.

§ 9. Offentlighedens adgang.

Offentligheden har ret til at færdes til fods ad de på fredningskortet viste stier.

Stierne anlægges ved amtsrådets foranstaltning som naturstier i indtil 2 meters bredde. Stierne må først anlægges efter forudgående drøftelse med ejerne og uden udgift for disse. Stien over matr.nr. 110 a, Rø, skal føres over udyrket areal, medmindre ejeren tiltræder en anden beliggenhed.

Det er endvidere tilladt offentligheden at færdes på cykel og til fods ad det regionale cykelstinet, som er vist på fredningskortet med særlig signatur.

Offentligheden har ret til at foretage parkering på de på fredningskortet viste arealer af matr.nr. 27 a, Rø, og matr.nr. 95 ax, Rutsker. På de pågældende arealer kan der ved amtsrådets foranstaltning og uden udgift for ejerne anlægges parkeringsplads. På arealet på matr.nr. 27 a, Rø, må der endvidere ved amtsrådets foranstaltning og uden udgift for ejeren etableres en beskeden toiletbygning efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

Det påhviler Bornholms amtsråd af hensyn til offentlighedens færdsel at udarbejde og opsætte et af fredningsnævnet godkendt ordensreglement samt kortborde passende steder i området.

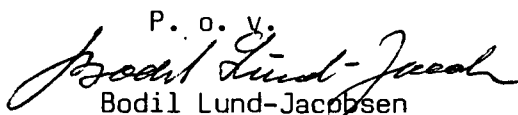
Sejlad på Spellinge mose må ikke finde sted. Ved prøveudtagning og lign. i henhold til miljøbeskyttelsesloven er det dog tilladt offentlige myndigheder at sejle på søen.

§ 10. Særbestemmelser om Rø flyveplads.

Uanset foranstående bestemmelser skal fredningen ikke være til hinder for, at Rø flyveplads bringes til at opfylde luftfartsmyndighedernes krav til offentlige flyvepladser, herunder ved opsætning af installationer m.v. af hensyn til flyvesikkerheden.

§ 11. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående bestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål, jfr. naturfredningslovens § 34.

P. o. v.

Bodil Lund-Jacobsen

F O R T E G N E L S E

over ejendomme, der er helt eller delvis omfattet af overfredningsnævnets afgørelse af 19.december 1983 om fredning af arealer omkring Spellinge mose ved Rø i Allinge-Gudhjem og Hasle kommuner, Bornholms amt (sag nr. 2555/83).

Rø:

Matr.nr. 31, 108 go, 8 q, 28 a, 27 a, 108 et, 108 eu, 108 ef, 93, 108 as, 108 cx, 27 e, 108 gm, 26 a, 25 a, 25 c, 15 q, 26 b, 108 aq, 110 a, 27 d, 91, 92, 108 ar, 110 b, 110 c, 112, 110 d.

Rutsker:

Matr.nr. 95 bc, 95 am, 95 an, 95 ao, 95 cx, 95 cs, 95 av, 95 ax 95 ap, 129, 95 bb, 95 ac, 95 ø, 95 af, 95 bt, 95 bv, 95 co, 95 cq, 95 cr.

Klemensker:

Matr.nr. 176, 175 b, 175 gn, 175 x, 175 u, 137, 175 cv, 175 gr, 175 y, 138, 175 mb, 32 b.

Overfredningsnævnets afgørelse

af 19. december 1983

om erstatning i anledning af fredningen af arealer omkring Spellinge mose ved Rø i Allinge-Gudhjem og Hasle kommuner, Bornholms amt (sag nr. 2555/83).

Fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds har den 31. december 1982 truffet afgørelse om fredning af ca. 160 ha omkring Spellinge mose ved Rø og har tilkendt ejerne af 22 af de 24 ejendomme, som fredningen berører, erstatning. Allinge-Gudhjem og Hasle kommuner, som hver ejer en ejendom under fredningen, har ikke fået tilkendt erstatning. Den samlede fredningserstatning udgør 204.500 kr.

Det fremgår af fredningsnævnets afgørelse, at fredningsnævnet har tilkendt erstatning med en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha med undtagelse af arealer, der er undergivet fredskovspligt, eller som er omfattet af de i naturfredningslovens §§ 47 a og 53 omhandlede bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinier omkring visse søer og vandløb samt jordfaste fortidsminder.

For udyrkede arealer, som det er forbudt at opdyrke, afvande og dræne, er der tilkendt yderligere 1.000 kr. pr. ha. For pligten til at opretholde eksisterende løvskovsarealer som sådanne er der tilkendt 800 kr. pr. ha.

For udlæg af parkeringsplads med ca. 100 m² på matr.nr. 27 a, Rø, og med ca. 50 m² på matr.nr. 95 ax, Rutsker, er der endvidere tilkendt 4 kr. pr. m² svarende til 400 kr. til matr.nr. 27 a og 200 kr. til matr.nr. 95 ax.

Endelig er der for udlæg af stier tilkendt 15 kr. pr. løbende meter over dyrket og 10 kr. pr. løbende meter over udyrket areal.

Som mindsteerstatning for en ejendom er tilkendt 500 kr.

Fredningsnævnets afgørelse er i medfør af naturfredningslovens § 25 forelagt overfredningsnævnet til efterprøvelse. En enkelt ejer har endvidere påklaget det af fredningsnævnet på grundlag af ovennævnte takster tilkendte erstatningsbeløb. Ifølge den pågældende ejers opfattelse er beløbet beregnet forkert, idet et af fredningen omfattet areal - matr.nr. 95 bc, Rutsker - ikke synes medtaget ved beregningen.

I sagens behandling har deltaget 7 af overfredningsnævnets medlemmer.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Overfredningsnævnet har ved anden afgørelse af dags dato tiltrådt fredningen af det omhandlede område og i det væsentlige tiltrådt realiteten i de fredningsbestemmelser, som fredningsnævnet havde fastsat.

Under hensyn til de begrænsede ulemper og rådighedsindskrænkninger, som fredningen medfører, findes den generelle erstatning (med en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha), som fredningsnævnet har tilkendt for samtlige af fredningen omfattede arealer bortset fra fredskovspligtige arealer og arealer omfattet af naturfredningslovens bestemmelser i §§ 47 a og 53 om sø- og højbeskyttelseslinierne væsentligt at overstige det tab, som fredningen påfører ejerne, og den findes derfor at burde nedsættes til 800 kr. pr. ha. Samtidig findes der dog også at burde ydes erstatning for arealer omfattet af naturfredningslovens §§ 47 a og 53, som passende findes at kunne fastsættes til 400 kr. pr. ha. For arealer undergivet fredskovspligt tiltrædes fredningsnævnets beslutning om, at der ikke betales erstatning for disse arealer.

De øvrige af fredningsnævnet fastsatte takster tiltrædes ligeledes.

Disse beslutninger er truffet med 5 stemmer mod 2. Mindretallet har stemt for en forhøjelse af de tilkendte erstatninger.

Det tiltrædes endvidere, at der ikke er tilkendt Allinge-Gudhjem og Hasle kommuner som lodsejere erstatning, og at mindsteerstatningen for en ejendom udgør 500 kr.

For så vidt angår matr.nr. 95 bc er dette areal medtaget ved beregningen af erstatningen til ejendommen under lb.nr. 13.

Erstatningsbeløbene i anledning af fredningen fastsættes herefter således, idet de anførte løbenumre svarer til løbenumrene i fredningsnævnets afgørelse, og idet der er foretaget afrundinger som bestemt af fredningsnævnet:

Lb.nr. 1, Børge Madvig:

4,3 ha á 800 kr.	3.440 kr.	
5,4 ha á 800 kr.	4.320 kr.	
340 m sti á 15 kr.	<u>5.100 kr.</u>	12.900 kr.

Lb.nr. 2, Thor J. Jensen:

0,2 ha á 800 kr.	160 kr.	
0,1 ha á 800 kr.	80 kr.	
70 m sti á 15 kr.	<u>1.050 kr.</u>	1.300 kr.

Lb.nr. 3, Hans Peter Riis:

Stadfæstelse af		500 kr.
-----------------	--	---------

Lb.nr. 7, C.A. og Lizzi Reuss:

26,2 ha á 800 kr.	20.960 kr.	
13 ha á 800 kr.	10.400 kr.	
300 m sti á 15 kr.	4.500 kr.	
1.360 m sti á 10 kr.	13.600 kr.	
100 m ² parkeringsplads á 4 kr.	<u>400 kr.</u>	49.900 kr.

Lb.nr. 10, enten Kjeld Vang Johansen, Alfred Christiansen, Finn Nielsen og Orla Rønne-Jensen som tidligere ejere eller C.A. Reuss og Lizzi Reuss som nuværende ejere:

5,6 ha á 800 kr.	4.400 kr.	
2,6 ha á 400 kr.	1.040 kr.	
5,7 ha á 800 kr.	<u>4.560 kr.</u>	10.000 kr.

Lb.nr. 11, Lars Holm Nielsen:

6,3 ha á 800 kr.	5.040 kr.	
0,3 ha á 1.000 kr.	300 kr.	
5 ha á 800 kr.	<u>4.000 kr.</u>	9.400 kr.

Lb.nr. 12, Lauge Schou:

1,7 ha á 800 kr.	1.360 kr.	
1,7 ha á 800 kr.	<u>1.360 kr.</u>	2.800 kr.

Lb.nr. 13, Niels Anker Munch:

1,8 ha á 800 kr.	1.440 kr.	
2,7 ha á 400 kr.	1.080 kr.	
0,3 ha á 800 kr.	240 kr.	
50 m sti á 15 kr.	750 kr.	
50 m sti á 10 kr.	<u>500 kr.</u>	4.100 kr.

Lb.nr. 14, Ole Lind:

6,1 ha á 800 kr.	4.880 kr.	
1,1 ha á 400 kr.	440 kr.	
0,5 ha á 800 kr.	400 kr.	
50 m sti á 15 kr.	750 kr.	
130 m sti á 10 kr.	<u>1.300 kr.</u>	7.800 kr.

Lb.nr. 15, Allinge-Gudhjem kommune:

Stadfæstelse af		0 kr.
-----------------	--	-------

Lb.nr. 16, Bent Erlandsen:

6,2 ha á 800 kr.	4.960 kr.	
2,6 ha á 400 kr.	1.040 kr.	
2,5 ha á 800 kr.	2.000 kr.	
160 m sti á 10 kr.	<u>1.600 kr.</u>	9.600 kr.

Lb.nr. 18, P. Holst-Jensen:

10 ha á 800 kr.	8.000 kr.	
1,7 ha á 400 kr.	680 kr.	
7 ha á 800 kr.	5.600 kr.	
380 m sti á 10 kr.	<u>3.800 kr.</u>	18.100 kr.

Lb.nr. 19, Jørgen Edwardsen:

3,1 ha á 800 kr.	2.480 kr.	
1,2 ha á 800 kr.	<u>960 kr.</u>	3.500 kr.

Lb.nr. 20, Ove Pedersen:

1,1 ha á 800 kr.	880 kr.	
1 ha á 800 kr.	<u>800 kr.</u>	1.700 kr.

Lb.nr. 21, Det danske Spejderkorps
v/Holger Dam:

0,6 ha á 800 kr.	480 kr.	
0,3 ha á 1.000 kr.	300 kr.	
0,3 ha á 800 kr.	<u>240 kr.</u>	1.100 kr.

Lb.nr. 22, Poul Hansen:

8,3 ha á 800 kr.	6.640 kr.	
2,5 ha á 800 kr.	2.000 kr.	
220 m sti á 15 kr.	3.300 kr.	
80 m sti á 10 kr.	800 kr.	
50 m ² parkeringsplads á 4 kr.	<u>200 kr.</u>	13.000 kr.

Lb.nr. 23, Holger Espersen:

2,1 ha á 800 kr.	1.680 kr.	
2,6 ha á 400 kr.	1.040 kr.	
0,6 ha á 800 kr.	<u>480 kr.</u>	3.200 kr.

Lb.nr. 24, Hasle kommune:

Stadfæstelse af		0 kr.
-----------------	--	-------

Lb.nr. 25, Anna Rønne:

10,9 ha á 800 kr.	8.720 kr.	
6,9 ha á 400 kr.	360 kr.	
0,5 ha á 1.000 kr.	500 kr.	
3,5 ha á 800 kr.	2.800 kr.	
260 m sti á 10 kr.	<u>2.600 kr.</u>	15.000 kr.

Lb.nr. 26, C. Jeppesen:

3,3 ha á 800 kr.	2.640 kr.	
1,5 ha á 800 kr.	<u>1.200 kr.</u>	3.900 kr.

Lb.nr. 27, Arne Kofoed:			
6,9 ha á 800 kr.	5.520 kr.		
0,5 ha á 1.000 kr.	500 kr.		
5 ha á 800 kr.	<u>4.000 kr.</u>		10.100 kr.
Lb.nr. 28, Karl Pedersen:			
1,9 ha á 800 kr.	1.520 kr.		
0,5 ha á 800 kr.	<u>400 kr.</u>		2.000 kr.
Lb.nr. 29, KFUK spejderne:			
2,7 ha á 800 kr.	2.160 kr.		
1,2 ha á 1.000 kr.	1.200 kr.		
0,7 ha á 800 kr.	<u>560 kr.</u>		4.000 kr.
Lb.nr. 30, S. Henriksen:			
0,4 ha á 800 kr.	320 kr.		
0,4 ha á 800 kr.	<u>320 kr.</u>		700 kr.

Erstatningsbeløbene forrentes efter naturfredningslovens § 19, stk. 4, 1. pkt., fra den 31. december 1982 (datoen for fredningsnævnets afgørelse) med en årlig rente, der er 1 % højere end den til enhver tid af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto.

Fredningsnævnet har tilkendt et beløb på 4.000 kr. i godtgørelse for advokatomkostninger.

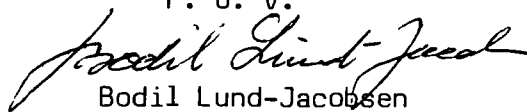
I godtgørelse for omkostninger ved sagens behandling for overfredningsnævnet tillægges der den af Bornholms landøkonomiske Forening repræsenterede ejer af ejendommen under lb.nr. 13, Niels Anker Munch, et beløb på 500 kr., som udbetales direkte til foreningen.

Den samlede fredningserstatning på 184.600 kr. med renter og de af fredningsnævnet og overfredningsnævnet tilkendte omkostningsbeløb på ialt 4.500 kr. udredes med 75 % af staten og 25 % af Bornholms amtsråd.

Overfredningsnævnet afgørelse af erstatningsspørgsmålene i sagen kan påklages til Taksationskommissionen vedrørende naturfredning (Adresse: Amaliegade 13, 1256 København K.) af ejerne, miljøministeriet og Bornholms amtsråd. Klagefristen er 4 uger fra den dag, overfredningsnævnets afgørelse er meddelt den pågældende. Størrelsen af de tilkend-

te omkostningsbeløb kan dog ikke påklages til taksationskommissionen.

P. o. v.

Bodil Lund-Jacobsen

fung. formand

FREDNINGSNÆVNET >

31/12-1982

År 1982 den 31.december afsagde fredningsnævnet for Born-
holms amts fredningskreds følgende

K E N D E L S E

i sag nr. 107/1980 om fredning af Spellinge Mose m.v.

Bornholms amtskommune har derimod ikke kunnet støtte fredningsforslaget under henvisning til, at større fredninger bør afvente en samlet fredningsplan. Amtskommunen har endvidere haft en række indvendinger mod fredningsforslagets enkeltbestemmelser, særlig mod forbud mod vandstandssænkning og spildevandstilløb.

Hasle kommune har ikke villet modsætte sig fredning.

Allinge-Gudhjem kommune har ønsket området sikret ved en lokalplan, men har senere ladet det udgå af lokalplanforslaget og har erklæret sig positivt indstillet til den foreslåede fredning. Kommunen har dog modsat sig enhver begrænsning i vandindvindingsmulighederne.

Blandt lodsejerne har der været delte meninger om fredningsforslaget, og der har især været protesteret mod forbud mod spildevandsudledning under henvisning til, at den største forurening hidrører fra ejendomme udenfor området.

Nævnet har på 2 møder med lodsejerne og de pågældende myndigheder m.v. gennemgået placeringen af naturstier, parkeringspladser, toiletfaciliteter m.v., og der er herunder i det væsentlige opnået enighed om disse spørgsmål.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet finder, at fredningsforslaget - med visse ændringer - bør gennemføres, således at arealerne i det væsentlige kan bevares i deres nuværende tilstand, og således at der gives offentligheden adgang til området ad de påtænkte stier.

Den nordøstlige parcel af matr. nr. 26 a Rø, der støder op til flyvepladsen og til Rø skole, og som består af et dyrket areal omgivet af træer, findes dog at burde udgå af fredningen under hensyn til, at det har en anden landskabsmæssig karakter end de øvrige arealer og er afsides beliggende i forhold til disse.

Danmarks Naturfredningsforening har ved skrivelse af 19. januar 1981 rejst fredningssag for Spellinge Mose med omgivelser i Allinge-Gudhjem og Hasle kommuner.

Formålet med fredningen er hovedsagelig at bevare landskabet i sin nuværende tilstand. Den centrale del af området er en del af Bornholms største sprækkedal, der strækker sig fra Østersøen over den fredede Døndal til Spellinge Mose, Kløven og videre mod sydvest.

Fredningspåstanden går i det væsentlige nærmere ud på at forhindre terrænændringer og bebyggelse, der ikke har landbrugsmæssigt formål, og opstilling af master og transformerstationer m.v. Det ønskes endvidere forbudt at foretage yderligere beplantning, opdyrkning og afvanding. Efter fredningspåstanden må vandstanden i mosen og søerne i området ikke sænkes, og yderligere spildevandstilløb skal forbydes. Der ønskes tilladt offentligheden ret til færdsel til fods på nærmere angivne veje og stier, foruden til færdsel på cykel på det regionale cykelvejnet, der berører området.

En mindre del af en privat landingsbane for fly berøres af fredningen, og der er i området delvist anlagt en 18-hullers golfbane, som er tilladt af landbrugsministeriet foreløbigt indtil 1. januar 1989.

Størstedelen af det område, der ønskes fredet, er omfattet af naturfredningslovens § 47 stk. 1 nr. 1 om skovbyggelinie, og en del er fredskov.

Fredningsstyrelsen har udtalt sig til fordel for fredningen.

Endvidere findes den nordlige del af ejendommene matr. nr. 31 og 27 a Rø at burde udgå, idet de pågældende arealer drives som landbrugsjord og idet de som beliggende i udkanten af det fredede område har mindre fredningsmæssig værdi end de øvrige arealer, der koncentrerer sig omkring Spellinge Mose og Kløven. Dog fredes der en bræmme på ca. 10 m på hver side af Spellinge Å for at bevare forbindelsen med den fredede Døndal og give mulighed for stianlæg langs åen.

Da amtsrådet gennem reglerne i miljøbeskyttelsesloven kan sikre, at tilledning af spildevand til Spellinge Å sker på miljømæssig forsvarlig måde, medtages det i fredningspåstanden indeholdte forbud mod spildevandstilledning ikke i fredningen.

Med hensyn til spørgsmålet om vandstanden i Spellinge Mose og søerne, finder 3 af nævnets medlemmer, at der bør gennemføres nedenævnte under § 3 nævnte fredningsbestemmelser til sikring af fredningsnævnets indseende med forholdene i mosen, der er den centrale del af det fredede område.

Et af nævnets medlemmer finder, at bestemmelsen i § 3 ikke skal være til hinder for vandindvinding til drikkevandsbrug og vil ændre § 3 i overensstemmelse hermed.

Spørgsmålet afgøres efter stemmeflertal.

Der fastsættes et ordensreglement for det fredede område.

T H I B E S T E M M E S :

De på vedhæftede kort angivne arealer af matr. nr. 31, 108 go, 8 g, 28 a, 27 a, 108 et, 108 eu, 108 ef, 93, 108 as, 108 cx, 27 e, 108 gm, 26 a, 25 a, 25 c, 25 k, 26 b, 108 aq, 110 a Rø, 95 bc Rutsker, 27 d, 91, 92, 108 ar, 110 b, 110 c, 112, 110 d Rø, 95 am, 95 an, 95 ao, 95 cx, 95 cs, 95 av, 95 ax, 95 ap, 129, 95 bb, 95 ac Rutsker, 176 Klemensker, 95 ø, 95 af, 95 bt, 95 bv, 95 co, 95 cq, 95 cr Rutsker, 175 b, 175 gn, 175 x, 175 u, 137, 175 cv, 175 gr, 175 y, 138, 175 mb

og 32 b Klemensker fredes ved pålæg af nedennævnte servitut.

Fredningen har til formål at bevare landskabet i dets nuværende tilstand.

§ 1. Terrænændringer.

Ændringer i terrænet eller terrænformerne, herunder udnyttelse af forekomster i jorden samt opfyldning og planering, er ikke tilladt.

Fredningen er dog ikke til hinder for, at ejeren af en ejendom i begrænset omfang udnytter forekomster i jorden til eget brug, og for anlæg af den projekterede golfbane.

§ 2. Bestemmelser vedrørende arealernes benyttelse.

a. Udyrkede arealer må ikke opdyrkes, afvandes eller drænes.

Vedvarende græsarealer skal dog kunne omlægges. På de dyrkede arealer og de påtænkte golfbanearealer er dræning kun tilladt til almindelig dræningsdybde.

b. Arealerne skal bevares i den nuværende driftsform. Nyanlæg af skov, juletræs- og pyntegrøntkulturer eller frugtplanter er ikke tilladt. De eksisterende løvskovsarealer skal opretholdes som sådanne. Hugst i løvtræsbevoksninger må kun udføres som tynding og, i forbindelse med foryngelse, som plukhugst. Nåletræsarealerne må renafrives, men må gentilplantes med løv- eller nåleskov.

Beplantning i forbindelse med golfbanearealet skal kunne ske med fredningsnævnets tilladelse.

Bestemmelsen skal endvidere ikke være til hinder for en påbegyndt tilplantning med nåletrær af $\frac{1}{2}$ td.ld. af ejendommen matr. nr. 110 d Rø.

c. De fredede arealer må ikke benyttes til motorbane, skydebane, oplags- eller losseplads, bilophugningsplads eller lignende eller til henkastning af affald.

Den del af flyvepladsens areal, som ligger indenfor det fre-

dede område, må ikke yderligere udvides.

- d. Vejanlæg og vejreguleringer, bortset fra de for land- og skovbrugsdriften nødvendige veje, som følger det naturlige terræn, må ikke foretages. Anlæg i forbindelse med etableringen af det regionale cykelvejnet i henhold til regionplanlægningen skal dog være tilladt.
- e. Anvendelse af pesticider på udyrkede arealer er ikke tilladt uden fredningsnævnets tilladelse. Det er dog i forbindelse med landskabspleje tilladt at foretage stødsmøring med herbicider.

3. Vandstanden i Spellinge Mose og søerne.

Vandstanden i Spellinge Mose og i søerne i området må ikke sænkes.

Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der fra de eksisterende vandindvindingsboringer oppumpes de vandmængder, der er tilladt ved landvæsenskommissionens kendelse af 12. februar 1973. Yderligere oppumpning fra eksisterende og eventuelle fremtidige boringer må ikke foretages uden fredningsnævnets tilladelse, såfremt der kan påvises en sammenhæng mellem de oppumpede vandmængder og mosens og søernes vandspejl.

Vandindvinding til markvanding på ejendommene matr. nr. 110 a Rø og 95 am Rutsker kan endvidere ske som anført i fredningsnævnets skrivelse af 15. oktober 1981 til Det danske Hedeselskab.

§ 4. Bestemmelser vedrørende bebyggelse m.v.

- a. Bebyggelse må ikke finde sted. Det er dog tilladt at foretage bebyggelse, der har et landbrugsmæssigt formål, i tilknytning til eksisterende bebyggelse efter fredningsnævnets godkendelse af bygningstegninger og beliggenhedsplan. Om- og tilbygning til eksisterende bygninger kan kun ske efter fredningsnævnets godkendelse.

- b. Etablering af pelsdyr- og fjerkræfarme, fasanerier og drivhusgartnerier med erhvervsmæssigt formål er ikke tilladt.
- c. Opstilling af boder, skure eller andre skæmmende indretninger må ikke finde sted. Det er dog tilladt at opstille læskure til kreaturer og fodringsindretninger til vildtet.
- d. Der må ikke opstilles master og transformatorstationer i området eller føres luftledninger hen over det fredede areal uden fredningsnævnets tilladelse.
- e. Vindmøller må kun opstilles i området med fredningsnævnets forudgående tilladelse.

5. Bestemmelser vedrørende offentlighedens adgang til de fredede arealer.

- a. Offentligheden har ret til at færdes til fods på de stier, der er angivet på kortbilaget. Stierne kan ved amtskommunens foranstaltning udføres som naturstier i indtil 2 meters bredde uden udgift for ejeren.

Det er endvidere tilladt for offentligheden at færdes på cykel og til fods ad det regionale cykelvejnet, der ligeledes er angivet på bilaget.

Offentligheden har adgang til parkering på de på kortbilaget viste steder ved Maegård på matr. nr. 27 a Rø og på matr.nr. 95 ax Rutsker, hvor der ved amtskommunens foranstaltning kan anlægges parkeringsplads uden udgift for ejerne.

På parkeringspladsen ved Maegård kan etableres toiletfaciliteter ved amtskommunens foranstaltning uden udgift for ejeren. Der opsættes ved amtskommunens foranstaltning ordensreglement og kortborde af hensyn til offentlighedens færdsel.

- b. Sejlads i Spellinge Mose må ikke finde sted. I forbindelse med prøveudtagning og lignende i henhold til miljøbeskyttelsesloven er det dog tilladt offentlige myndigheder at sejle i mosen.

§ 6. Forholdet til Rø flyveplads.

Uanset foranstående bestemmelser skal Rø flyveplads kunne bringes til at opfylde luftfartsmyndighedernes krav til offentlige flyvepladser, herunder ved opsætning af installationer m.v. med henblik på flyvesikkerheden.

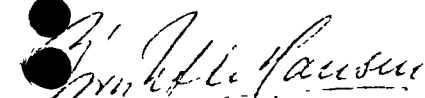
§ 7. Bestemmelser vedrørende naturpleje.

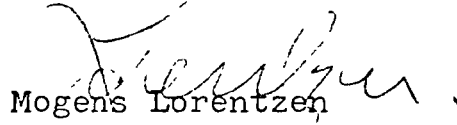
På udyrkede arealer kan fredningsmyndighederne foretage pleje - herunder ved fjernelse af opvækst og ved afgræsning - med henblik på at fremme eller begrænse bestemte vegetationstyper eller genskabe landskabelige værdier. Pleje udføres efter samråd med ejerne og uden udgift for disse.

Kendelsen kan af de berørte ejere og brugere samt af forskellige offentlige myndigheder m.v. påklages til overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K, inden 4 uger fra den dag, kendelsen er meddelt den pågældende.

Aksel Petersen

Ryan Pristed

Jørn Uffe Hansen

Mogens Lorentzen

-oOo-

-oOo-

-oOo-

Udskriftens rigtighed bekræftes:

Fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds,

den 31. december 1982.

Lorentzen

31/12-1982

År 1982 den 31. december afsagde fredningsnævnet for
Bornholms amts fredningskreds følgende

K E N D E L S E

vedrørende erstatning i sag nr. 107/1980 om fredning af Spellinge Mose m.v.

--o000o--

Ved en samtidig hermed afsagt kendelse har fredningsnævnet truffet afgørelse om fredning af Spellinge Mose og omgivende arealer.

Formålet med fredningen er at bevare landskabet i dets nuværende tilstand, og der er derfor pålagt de fredede arealer forskellige servitutter til opfyldelse af dette formål. Desuden er der åbnet adgang for offentligheden til færdsel til fods på nogle stier, som er angivet på et kort, der er bilag til kendelsen, og der er udlagt 2 arealer til parkeringsplads på matr. nr. 27 a Rø og 95 ax Rutsker.

Alle de fredede arealer ligger i landzone og en del er fredskov. En del af arealerne er endvidere omfattet af bestemmelserne i naturfredningslovens § 47 a om byggelinie omkring søer og § 53 om beskyttelseszone omkring jordfaste fortidsminder.

Hasle kommune har frafaldet erstatning for fredning af kommunens ejendom matr. nr. 129 Rutsker m.fl.

Allinge-Gudhjem kommune har ønsket erstatning for fredning af kommunens ejendomme matr. nr. 110 c og 112 Rø. Matr. nr. 110 c omfatter blandt andet størstedelen af mosen og nogle uopdyrkelige

arealer omkring denne og fortidsmindet Storeborg, og er iøvrigt i væsentlig grad berørt af bestemmelserne i naturfredningslovens § 47 a og § 53. Matr. nr. 112 Rø er det gamle jernbaneareal, som nu udlægges til cykelvej. - Da fredningen således kun medfører et begrænset indgreb i kommunens ejerråden, samt da fredningen i særlig grad kommer kommunens beboere til gode, findes der ikke at burde tillægges Allinge-Gudhjem kommune erstatning.

Iøvrigt betales der erstatning for fredningen med en grundtakst på 1.000 kr. pr. ha, men dog ikke for arealer, der er undergivet fredskovpligt eller er omfattet af naturfredningslovens § 47 a og § 53 om bygge- og beskyttelseslinier omkring søer og fortidsminder.

For de udyrkede arealer, som det er forbudt at opdyrke, afvande og dræne, betales yderligere 1000 kr.pr. ha.

For pligten til at opretholde de eksisterende løvskovsarealer som sådanne, betales i erstatning 800 kr. pr. ha.

For udlæg af parkeringsplads på ejendommene matr. nr. 27 a Rø og 95 ax Rutsker på henholdsvis ca. 100 m² og ca. 50 m², betales 4 kr. pr. m² eller henholdsvis 400 kr. og 200 kr.

I erstatning for servitut om sti betales 15 kr. pr. løbende meter for dyrket areal og 10 kr. pr. løbende meter for udyrket areal.

Der er ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at imødekomme et af ejeren af matr. nr. 110 d Rø fremsat krav om særlig erstatning i anledning af, at han har gjort gældende, at stiføringen vil forringe andejagten ved forstyrrelse af de rugende fugle.

Erstatningsbeløbene, der for hver ejendom er anført i nedenstående fortegnelse, er afrundet opad, og således at der mindst betales 500 kr. pr. ejendom.

Der tillægges ejeren af matr. nr. 27 a Rø m.fl. i godtgørelse for advokatombkostninger 4.000 kr. incl. moms.

Lb.nr.	Løjer	Matr.no.	Fredet areal, ha ÷ arealer, der er fredskov el- ler fredet i h. t. § 47 a eller § 53.	Udyrket areal, ha.	Arealer med løv- skovbin- ding, ha.	Sti på dyrket areal, lb.m.	Sti på udyret areal, lb.m.	Erstatning (åfrundet)
1.	Børge Madvig Røvej 28 Spællingegård 3760 Gudhjem.	31 Rø og del af 108 <u>go</u> smst.	9,4 ÷ 5,1 <u>4,3</u>		5,4	340		4.300 kr. 4.320 - 5.100 - <u>13.800 kr.</u>
2.	Thor J. Jensen Røvej 37 Rågelundgård, Rø 3760 Gudhjem.	del af 8 <u>g</u> smst.	0,2		0,1	70		200 kr. 80 - 1.050 - <u>1.400 kr.</u>
3.	Hans Peter Riis Jørgensen Nørregårdsvej 1 Lillegård 3760 Gudhjem.	del af 28 <u>a</u> smst.	0,2		0,2			500 kr.
4., 5. og 6.	} Udgået.							26.200 kr.
7.	C.A.Reuss og Lizzi Reuss Spellingevej 7 Maegård 3760 Gudhjem.	del af 27 <u>a</u> , 108 <u>et</u> , 108 <u>eu</u> , 108 <u>ef</u> , 93, 108 <u>as</u> , 34,0 108 <u>cx</u> , 27 <u>e</u> , 108 <u>÷ 7,8</u> <u>gm</u> smst. <u>26,2</u>			13	300	P-plads 1360 + omkostninger	10.400 - 4.500 - 13.600 - 400 - <u>55.100 kr.</u> 4.000 -
8. og 9.	} Udgået.							
10.	Kjeld Vang Johan- sen, Spellingevej 5 Gl. Stenbygård 3760 Gudhjem, Alfred Christiansen Lundsvej 11 Østermarie, Finn Nielsen Søndergade 5 3782 Klemensker, og Orla Rønne-Jensen Sorthatvej 9, Nyker 3700 Rønne.	del af 26 <u>a</u> smst.	8,2 ÷ 2,6 <u>5,6</u>		5,7			5.600 kr. 4.560 - <u>10.200 kr.</u>

Lb.nr. Ejner

Matr.nr.

Fredet areal, ha
÷ arealer, der
er fredskov el-
ler fredet i h.
t. § 47 a eller
§ 53.Udyrket
areal,
ha.Arealer
med løv-
skovbin-
ding,
ha.Sti på
dyrket
areal,
lb.m.Sti på
udyrket
areal,
lb.m.Erstatning
(afrundet)

Lb.nr.	Ejner	Matr.nr.	Fredet areal, ha ÷ arealer, der er fredskov el- ler fredet i h. t. § 47 a eller § 53.	Udyrket areal, ha.	Arealer med løv- skovbin- ding, ha.	Sti på dyrket areal, lb.m.	Sti på udyrket areal, lb.m.	Erstatning (afrundet)
11.	Lars Holm Nielsen Holtevej 26 Tøll Enghave 4360 Kr.-Eskilstrup.	del af 25 <u>a</u> og del af 25 <u>c</u> Rø	6,3	0,3	5			6.300 kr. 300 - 4.000 - <u>10.600 kr.</u>
12.	Lauge Schou Klemenskervej 34 Pilevang 3760 Gudhjem.	del af 25 <u>k</u> smst.	1,7		1,7			1.700 kr. 1.360 - <u>3.100 kr.</u>
13.	Niels Anker Munch Klemenskervej 48 Axelhøj 3760 Gudhjem.	del af 26 <u>b</u> , del af 108 <u>aq</u> , 110 <u>a</u> smst. samt 95 <u>bc</u> Rutsker	4,4 ÷ 2,6 <u>1,8</u>		0,3	50	50	1.800 kr. 240 - 1.250 - <u>3.300 kr.</u>
14.	Ole Lind Spellingevej 2 3760 Gudhjem.	27 <u>d</u> , 91, 92, 108 <u>ar</u> og 110 <u>b</u> Rø.	7,2 ÷ 1,1 <u>6,1</u>		0,5	50	130	6.100 kr. 400 - 2.050 - <u>8.600 kr.</u>
15.	Allinge-Gudhjem kommune Skovløkken 4, Tejn 3770 Allinge.	110 <u>c</u> og del af 112 smst.						0 kr.
16.	Bent Erlandsen Splitsgårdsvej 53 Landlyst 3782 Klemensker.	110 <u>d</u> smst. og del af 95 <u>am</u> Rutsker	8,8 ÷ 2,6 <u>6,2</u>		2,5		160	6.200 kr. 2.000 - 1.600 - <u>9.800 kr.</u>
17.	Udgået.							
18.	P. Holst-Jensen Silkegade 3 3700 Rønne.	95 <u>an</u> Rutsker	11,7 ÷ 1,7 <u>10,0</u>		7		380	10.000 kr. 5.600 - 3.800 - <u>19.400 kr.</u>
19.	Jørgen Edvardsen Krashavevej 33 3760 Gudhjem	del af 95 <u>ao</u> smst.	3,1		1,2			3.100 kr. 960 - <u>4.100 kr.</u>

Lb.nr.	E	Matr.nr.	Fredet areal, ha - arealer, der er fredskov el- ler fredet i h. t. § 47 a eller § 53.	Udyrket areal, ha.	Bealer med løv- skovbin- ding, ha.	Sti på dyrket areal, lb.m.	Sti på udyret areal, lb.m.	Ersættning (afrundet)
20.		Ove Pedersen Åsbakken 3 3770 Allinge	95 <u>cx</u> Rutsker 1,1			1		1.100 kr. 800 - <u>1.900 kr.</u>
21.		Det danske Spej- derkorps v/Holger Dam Nybyvej 65 3720 Aakirkeby.	del af 95 <u>cs</u> smst. 0,6		0,3	0,3		600 kr. 300 - 240 - <u>1.200 kr.</u>
22.		Poul Hansen Krashavevej 34 3760 Gudhjem.	95 <u>av</u> og 95 <u>ax</u> smst. 8,3		2,5	220	80 P-plads	8.300 kr. 2.000 - 4.100 - 200 - <u>14.600 kr.</u>
23.		Holger Espersen Krashavevej 36 3760 Gudhjem.	del af 95 <u>ap</u> smst. 4,7 ÷ 2,6 2,1		0,6			2.100 kr. 480 - <u>2.600 kr.</u>
24.		Hasle kommune Toftelunden 1 3790 Hasle.	129, del af 95 <u>bb</u> , del af 95 <u>ac</u> smst. samt del af 176 Klemensker.					0 kr.
25.		Anna Rønne Kleven 4 3782 Klemensker.	del af 95 <u>ø</u> , 95 26,8 af, 95 <u>bt</u> og del ÷ 15,9 af 95 <u>bv</u> samt del 10,9 af 95 <u>co</u> Rutsker	0,5	3,5	260		10.900 kr. 500 - 2.800 - 2.600 - <u>16.800 kr.</u>
26.		C. Jeppesen Søndermarksvej 14 2630 Tåstrup	95 <u>cq</u> og 95 <u>cr</u> smst. 3,3			1,5		3.300 kr. 1.200 - <u>4.500 kr.</u>
27.		Arne Kofoed Dammegårdsvej 14 3782 Klemensker.	del af 175 <u>b</u> Klemensker 175 <u>gn</u> , 175 <u>x</u> del af 175 <u>u</u> og del af 137 smst. 6,9	0,5	5			6.900 kr. 500 - 4.000 - <u>11.400 kr.</u>

Lb.nr. Ejer

Matr.nr.

Fredet areal, ha
÷ arealer, der
er fredskov el-
ler fredet i h.
t. § 47 a eller
§ 53.Udyrket
areal,
ha.Arealer
med løv-
skovbin-
ding,
ha.Sti på
dyrket
areal,
lb.m.Sti på
udyrket
areal,
lb.m.Erstatning
(afrundet)

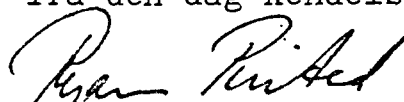
Lb.nr.	Ejer	Matr.nr.	Fredet areal, ha ÷ arealer, der er fredskov el- ler fredet i h. t. § 47 a eller § 53.	Udyrket areal, ha.	Arealer med løv- skovbin- ding, ha.	Sti på dyrket areal, lb.m.	Sti på udyrket areal, lb.m.	Erstatning (afrundet)
28.	Karl Pedersen Kleven 5 3782 Klemensker	del af 175 <u>cv</u> Klemensker	1,9			0,5		1.900 kr. 400 - <u>2.300 kr.</u>
29.	K.F.U.K.-Spejderne Aakirkebyvej 134 3700 Rønne.	del af 175 <u>gr</u> , del af 175 <u>y</u> , del af 138 og 175 <u>mb</u> smst.	2,7	1,2		0,7		2.700 kr. 1.200 - 560 - <u>4.500 kr.</u>
30.	S. Henriksen Dammegårdsvej 8 3782 Klemensker	del af 32 <u>b</u> smst.	0,4			0,4		400 kr. 320 - <u>800 kr.</u>
							Samlet erstatning	204.500 kr. =====

De tilkendte erstatninger forrentes fra kendelsens dato og indtil beløbene kan hæves med en årlig rente på 1% over Danmarks Nationalbanks diskonto.

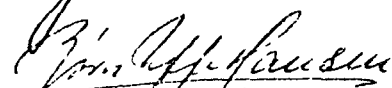
De samlede erstatningsbeløb udredes efter naturfredningslovens § 24 stk. 1 af staten med 75% og af Bornholms amtskommune med 25%.

Da erstatningen overstiger 100.000 kr., skal fredningen i medfør af naturfredningslovens § 25 forelægges for Overfredningsnævnet til efterprøvelse.

Fredningsnævnets afgørelse kan af de berørte ejere og eventuelle brugere samt af forskellige offentlige myndigheder påklages til Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K, inden 4 uger fra den dag kendelsen er meddelt den pågældende.)

Ryan Pristed

Mogens Lorentzen

Jørn Viffé Hansen

Aksel Petersen

-oOo-

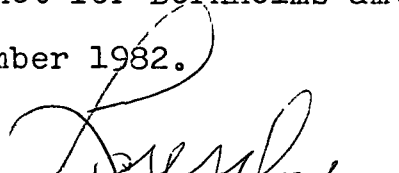
-oOo-

-oOo-

Udskriftens rigtighed bekræftes:

Fredningsnævnet for Bornholms amts fredningskreds,

den 31. december 1982.

Lorentzen

DEKLARATION >

Mtr. nr., ejerlav, sogn: 95-cx RutskerStempel: 4 kr. 00 øre
(i København kvarter) sogn

Akt: Skab P nr. 358
(udfyldes af dommerkontoret)

1967
eller (i de sønderjydske lands-
dele) bd. og bl. i tingbogen,
art. nr., ejerlav, sogn.

Købers }
Kreditors } bopæl:

Gade og hus nr.:

Anmelder:

C.A. Arnoldus
landsretssagfører
Rønne

Modtaget i fredningsstyrelsen

6 FEB. 1984

DEKLARATION

Undertegnede radioforhandler Ove A. Pedersen, Allinge, deklarerer herved, som ejer af ejendommen matr. nr. 95-cx Rutsker sogn, for mig og efterfølgende ejere eller brugere af den nævnte ejendom alene må benyttes til skovdrift og ikke bebygges, herunder ejheller med jagthytter eller lignende, ikke anvendes til opstilling af skure, campingvogne o.lign., eller til campingplads, oplags- eller affaldsplads og i det hele ikke udnyttes erhvervsmæssigt til andet formål end skovdrift.

Nærværende deklaration begæres tinglyst på ejendommen matr. nr. 95-cx Rutsker sogn, idet der med hensyn til pantehæftelser, servitutter og andre byrder henvises til ejendommens blad i tingbogen, og i det Bornholms Amtsråd skal være påtaleberettiget.

Allinge, den 7. juli 1967

Ove Pedersen

Til vitterlighed om underskriftens ægthed, dateringens rigtighed og underskriverens myndighed:

navn: Suci Christoffersen

navn: Edm. Karlsen

stilling: kontorass.

stilling: skrædderm.

bopæl: Havnegade 31, Allinge

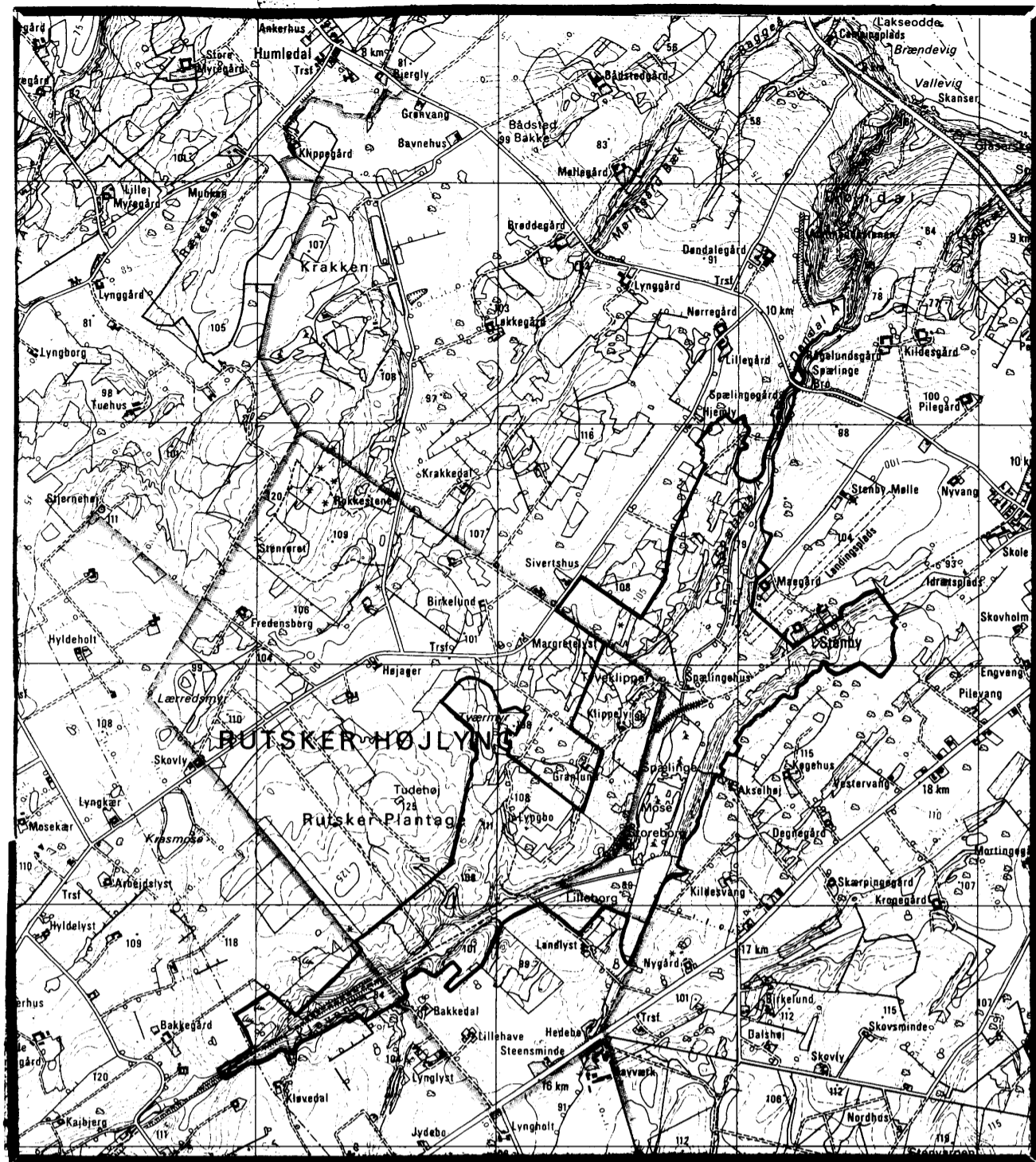
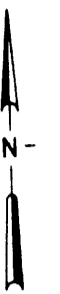
bopæl: Havnegade 7, Allinge

§ 12 Kr. 10.- Indført i dagbogen for retten
§ 14¹ " 4.- i Rønne den 10. 07. 67
§ 14² " 3.- Lyst.
Ialt Kr. 17 Tingbog: Bd. II
Kroner Akt:Skab P Nr. 358

F, Asmund

Genpartens v. Asmunds bekræftelse

KORT >

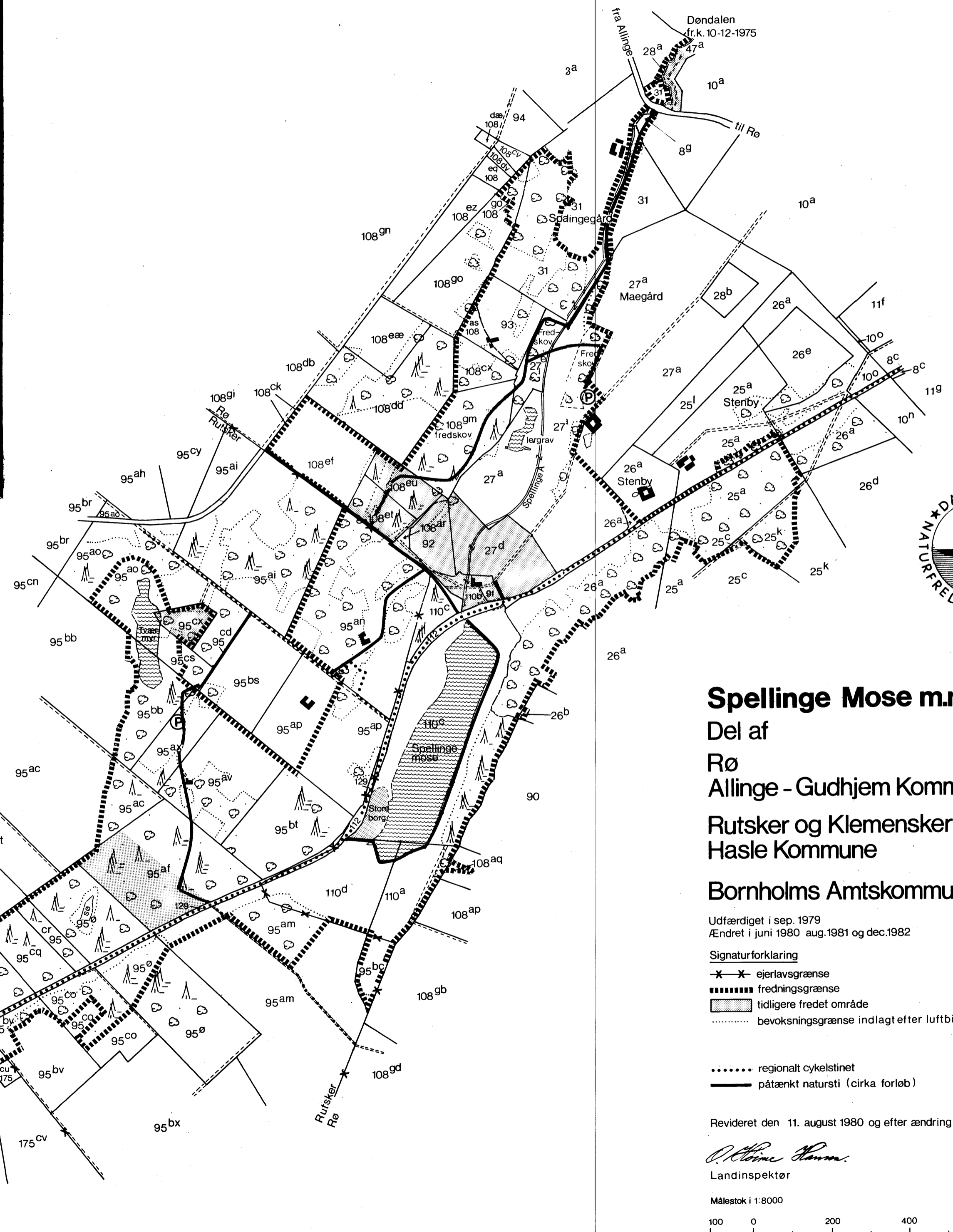

GI 1812 IV SV
 1:25 000

UDARBEJDET AF FREDNINGSSTYRELSEN
 TIL TJENSTLIG BRUG VED MILJØMINISTERIET
 MED GEODATISK INSTITUTS TILLADELSE (A83)

<p>FREDNINGSKORT SPELLINGE MOSE</p> <p>OVERFREDNINGSNÆVNETS fredningsafgørelse af 1983 i sag nr. 2555/83</p>	<p>Grundkort udarbejdet: af Danmarks Naturfredningsforening</p> <p>Rettelser, tilføjelser m. v. af Fredningsstyrelsen Dato: Dec. 1983</p>
--	--

1:8000
 fremstillet ved nedfotografering af
 matrikelkortene af maj 1979
 i målforsholdet 1:4000

Spellinge Mose m.m.
 Del af
 Rø
 Allinge - Gudhjem Kommune
 Rutsker og Klemensker
 Hasle Kommune

Bornholms Amtskommune

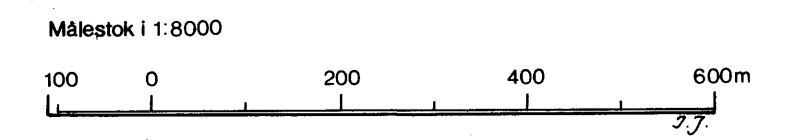
Udfærdiget i sep. 1979
 Ændret i juni 1980 aug. 1981 og dec. 1982
 DN 1973 45-11
 OHH 80-36

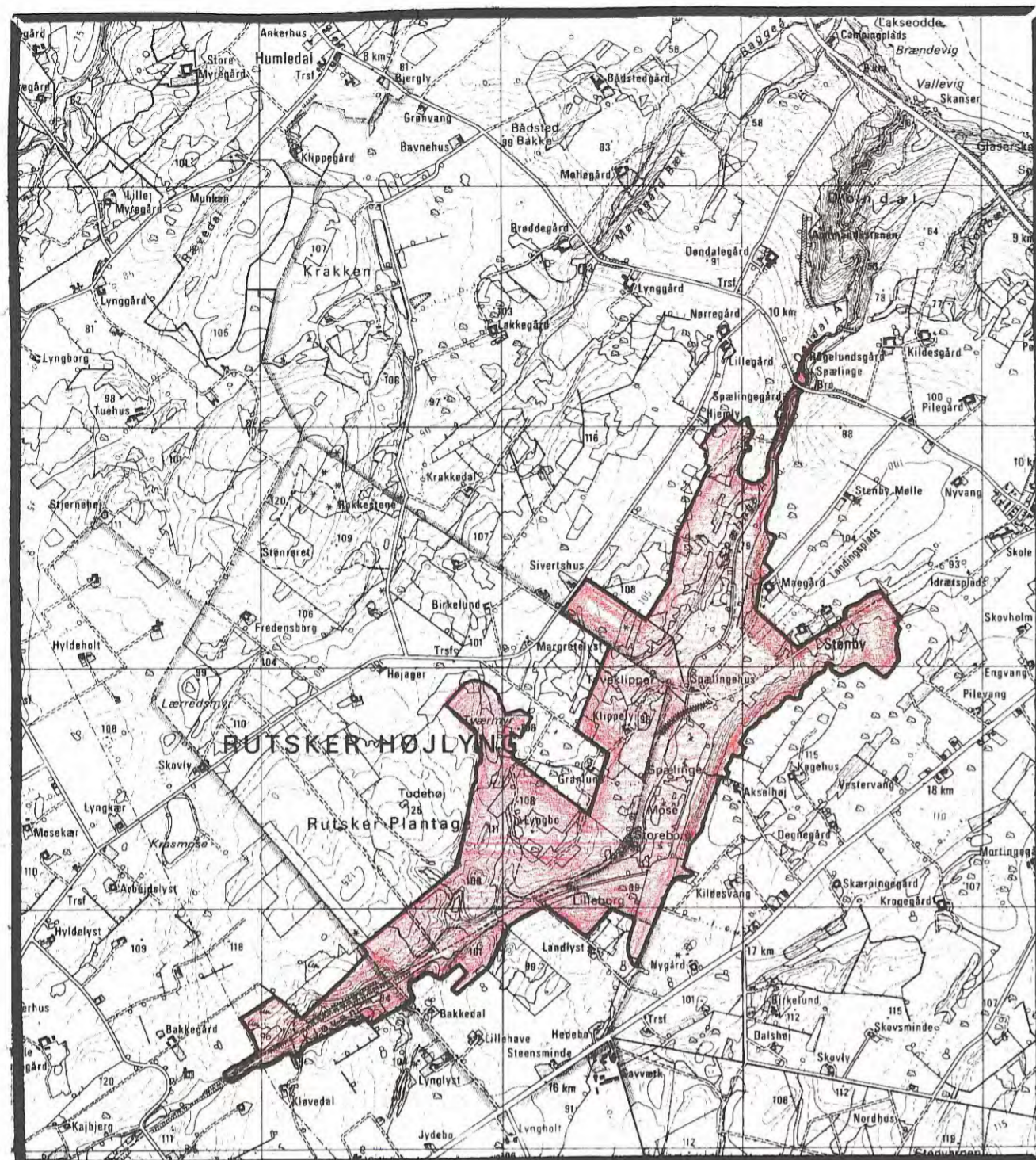
- Signaturforklaring
- *—*— ejerlavsgrense
 - fredningsgrænse
 - ▨ tidligere fredet område
 - bevoksningsgrænse indlagt efter luftbillede af 1974

- regionalt cykelstinet
- patænkt natursti (cirka forløb)

Revideret den 11. august 1980 og efter ændring den 10. september 1981

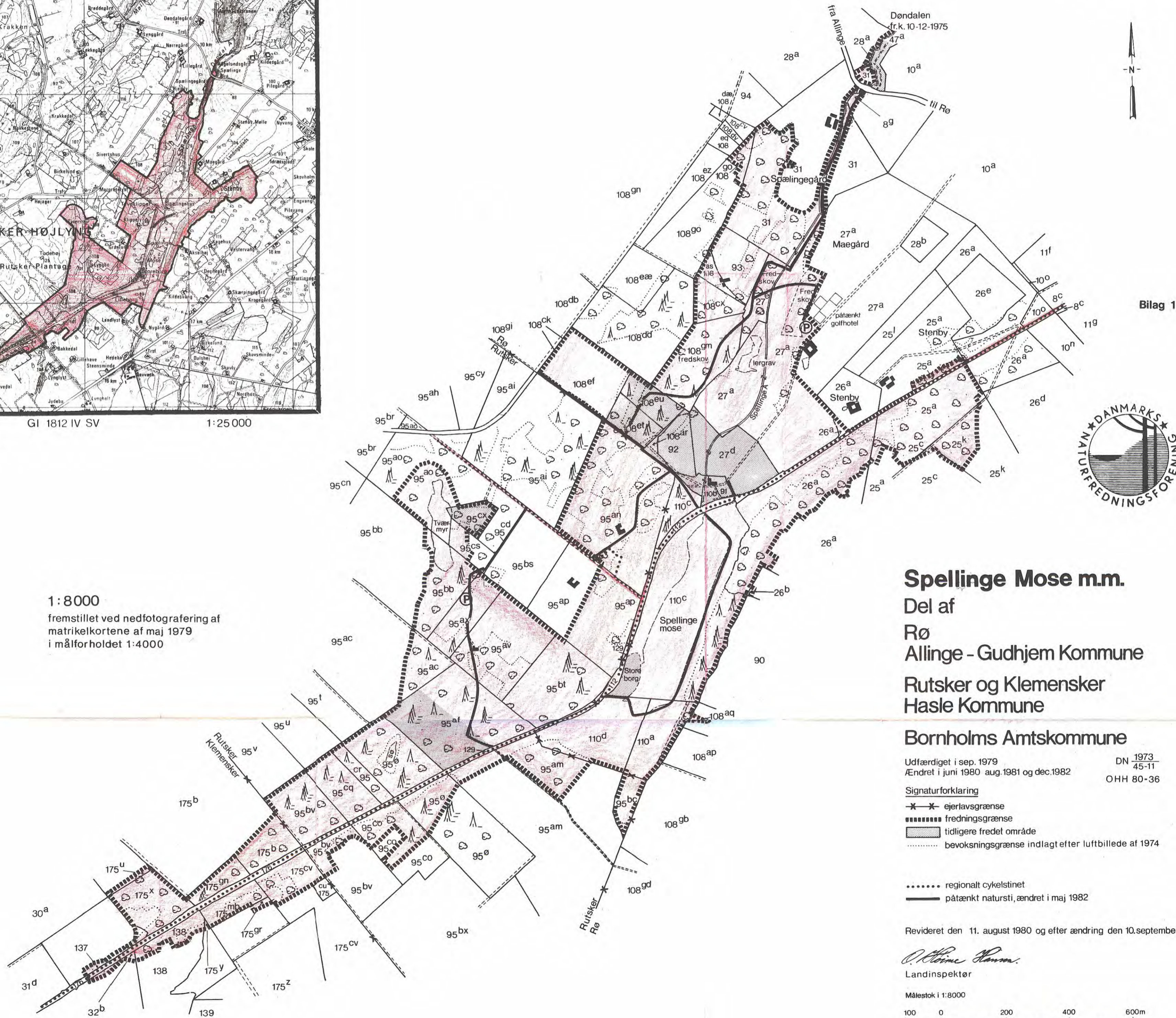
O. Kløve Hansen
 Landinspektør

Reproduceret med Geodætisk
Instituts tilladelse nr. A. 493/73
GI 1812 IV SV 1:25 000

1:8000
fremstillet ved nedfotografering af
matrikelkortene af maj 1979
i målforsholdet 1:4000

Bilag 1

Spellinge Mose m.m.
Del af
Rø
Allinge - Gudhjem Kommune
Rutsker og Klemensker
Hasle Kommune

Bornholms Amtskommune

Udfærdiget i sep. 1979
Ændret i juni 1980 aug. 1981 og dec. 1982
DN 1973
45-11
OHH 80-36

Signaturforklaring
 -x-x- ejerlavsgrense
 ■■■■■ fredningsgrense
 ■ tidligere fredet område
 bevoксningsgrense indlagt efter luftbillede af 1974

..... regionalt cykelstinet
 ————— påtænkt natursti, ændret i maj 1982

Revideret den 11. august 1980 og efter ændring den 10. september 1981

O. Klime Hansen
Landinspektør

Målestok i 1:8000
100 0 200 400 600m

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

- 2 MAJ 1988

Den 27 APR. 1988

Poul Aage Holst-Jensen

Silkegade 3

3700 Rønne.

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen

til underretning,

D. h. t. Deres skr. af

J. nr.

+ bilag.

Overfor fredningsnævnet har De ansøgt om tilladelse til nedlægning af en sti over Deres ejendom "Klippely", matr. nr. 95 an Rutsker, beliggende Krashavevej 38, Rutsker.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983 om fredning af arealer omkring Spellinge Mose, og den pågældende sti er som led i fredningen udlagt på fredningskortet tværs over ejendommen fra sydvest mod nordøst tæt forbi ejendommens bygninger.

Ejendommen er iøvrigt omgivet af stier på 3 sider: Mod sydøst og sydvest af regionale cykelstier og mod nordøst af en natursti, der er anlagt af amtskommunen i overensstemmelse med Overfredningsnævnets kendelse.

Som begrundelse for Deres ansøgning er anført, at den pågældende sti, der er offentlig tilgængelig, medfører store ulemper for beboerne af ejendommen og for udnyttelsen af det dyrkede areal.

Bornholms amtskommune har i skrivelse af 2. december 1987 udtalt sig mod nedlæggelse af stien, men har til delvis imødekomme af ansøgningen foreslået en begrænset flytning af stien.

Danmarks Naturfredningsforenings repræsentanter har under en af fredningsnævnet den 11. marts 1988 foretaget besigtigelse anført, at kendelsens stiforløb som udgangspunkt bør fastholdes, men da stiforløbet i nærheden af huset indebærer store gener for ejendommens beboere, har foreningen ikke villet modsætte sig sløjfning af stien.

Under fredningsnævnets besigtigelse er der opnået enighed med ejerens repræsentanter og med Danmarks Naturfredningsforenings repræsentanter om, at den omhandlede sti kan nedlægges, såfremt der i stedet udlægges en anden sti som anført på vedhæftede kort.

I medfør af naturfredningslovens § 34 meddeler nævnet her efter tilladelse til ændring af det ved Overfredningsnævnets ken-

~~Foto-venter~~

delse af 19. december 1983 fastlagte stiforløb, således at den over ejendommen matr. nr. 95 an Rutsker fra sydvest mod nordøst førende sti nedlægges, og således at der i stedet anlægges den på vedhæftede kort viste sti. Fredningsnævnet har herved taget hensyn til, at ændringen ikke er i strid med fredningens formål, idet den vil medføre landskabelige fordele.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening, Hasle kommune og ansøgeren.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening, Hasle kommune og Lisbeth Holst-Jensen.

Lorentzen

Justitsministeriet geodataafdelingen Tl kort

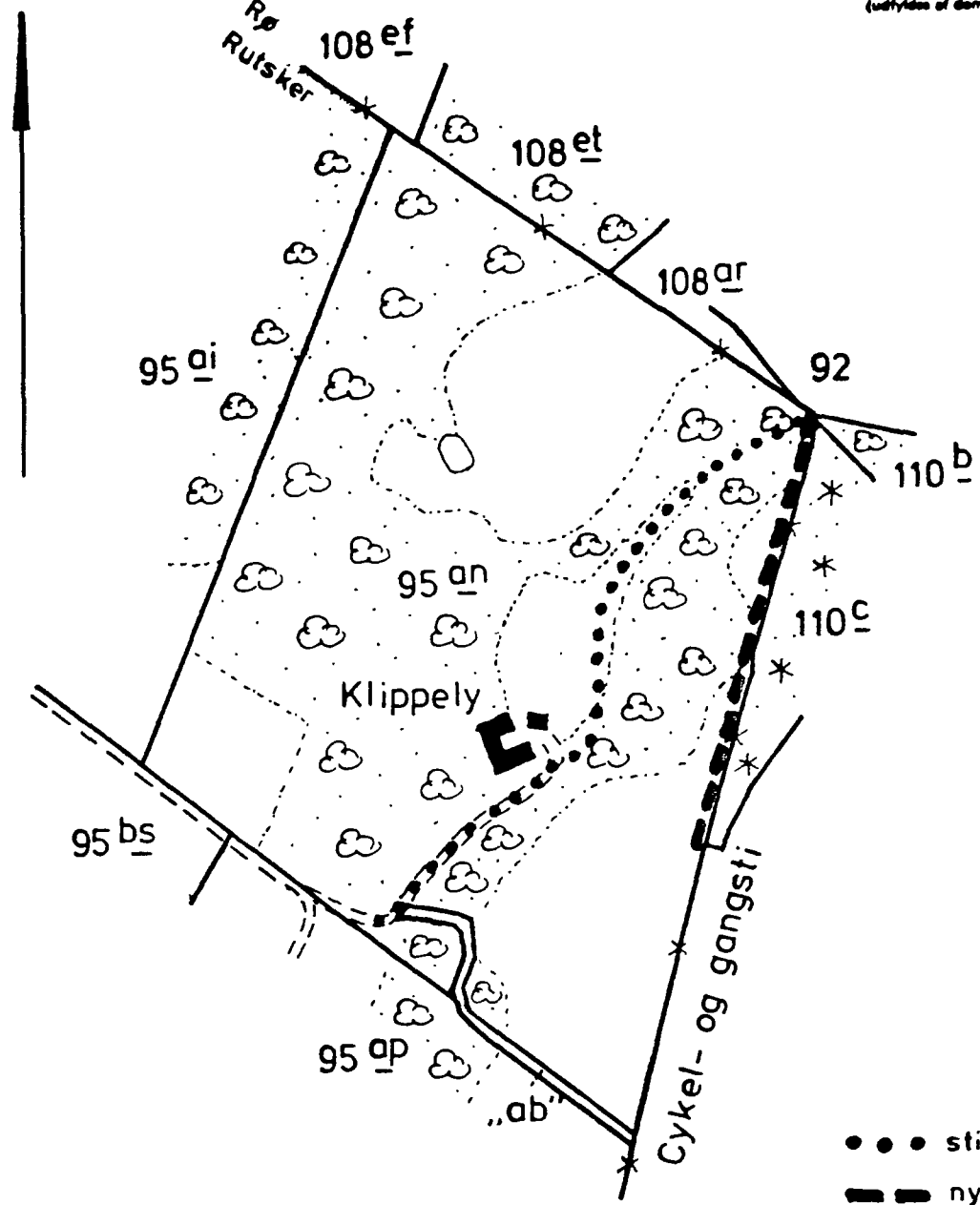
gerda skolevej

Rønne, d. 21.6. 1988

Neven

At denne kort-genpart er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen(e)

mtr. 95 an, Rutsker, attesteres herved

- sti der nedlægges
- — — — — ny sti

Deklarationskort

vedrørende
 matr.nr. 95 an
 Rutsker
 Hasle kommune
 Bornholms amt

Udfærdiget i anledning af tinglysning af deklaration om flytning af sti.

1: 4000

Bornholms amtskommune
 Teknisk forvaltning

Fredningsnævnet
forModtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

Sag nr. 37/1989

Bornholms amts fredningskreds 25 JULI 1989

Den

24 JULI 1989

Dommerkontoret i Rønne
Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. (03) 95 01 45Landinspektør Jørgen Gulstad
Nansensgade 5
3740 Svaneke.GENPART til Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.
+ bilag.Vedr. j.nr. 6/88.

Ved skrivelse af 15. marts 1989 har De anmodet fredningsnævnet om en udtalelse i anledning af en påtænkt nærmere angiven udstykning og omdeling vedrørende ejendommene matr. nr. 27 a, 27 d, 108 ei og 108 eu Rø.

Det fremgår af sagen, at ejendommene er omfattet af bestemmelserne i naturfredningslovens § 47 og af Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983 om fredning af arealer ved Spellinge Mose samt af en fredningsdeklaration tinglyst 18. september 1965.

Det fremgår endvidere, at et frastykket areal af matr. nr. 27 d agtes anvendt til golfbane.

I den anledning skal fredningsnævnet herved meddele, at nævnet intet har at indvende mod udstykningen og omdelingen.

Fredningsnævnet skal dog tage forbehold med hensyn til anvendelsen til golfbane af den fra matr. nr. 27 d udstykkede parcel, idet det i Overfredningsnævnets kendelse er bestemt, at fredningsnævnet skal godkende projektet til golfbane. En ansøgning herom skal derfor tilsendes fredningsnævnet, inden anlægget på parcellen påbegyndes.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af de ankeberettigede i henhold til naturfredningslovens § 58.

I Deres skrivelse af 15. marts 1989 har De endvidere foreslået deklARATIONEN, der er tinglyst den 18. september 1965, aflyst på det

Miljøministeriet
Skov- og NaturstyrelsenJ.nr. SN 1211/6-0004
Akt. nr. 1

BH. 6

~~Fotoventer~~

1vs 26/789 i/ko

fremtidige matr. nr. 108 eu, da deklARATIONEN må antages at være erstattet af Overfredningsnævnets kendelse.

Fredningsnævnet skal hertil bemærke, at der til ophævelse af en fredning efter naturfredningslovens § 34 a kræves en særlig fremgangsmåde, og at fredningsnævnet derfor ikke er berettiget til at lade den pågældende fredningsdeklaration aflyse på den nævnte ejendom. Hvis man ved behandlingen af sagen om fredning af arealer ved Spellinge Mose havde anset fredningsdeklarationen for overflødig, ville den dengang være blevet ophævet ved fredningskendelsen.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening og Allinge-Gudhjem kommune.

Lorentzen

Fredningsnævnet

for

Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne

Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. (03) 95 01 45

Sag nr. 102/1989

Den - 9. NOV. 1989

Carl Aage Reuss
Spellingevej 3
Rø
3760 Gudhjem.

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
+ underretning,
i. Deres skr. af
+ bilag.

Overfor fredningsnævnet har De ansøgt om godkendelse af, at en parcel af ejendommen matr. nr. 27 d Rø, der tilhører Ole Lind, men som efter udstykning skal overdrages til Dem, benyttes til golfbane i forbindelse med den golfbane, der er anlagt på tilstødende arealer.

Den pågældende parcel er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983 om fredning af arealer omkring Spellinge Mose. I kendelsen er bestemt, at fredningen ikke er til hinder for anlæg af en golfbane efter et projekt, som er godkendt af fredningsnævnet.

I den anledning skal fredningsnævnet herved meddele, at nævnet godkender, at golfbaneanlægget også omfatter parcellen af matr. nr. 27 d Rø.

Fredningsnævnets afgørelse kan efter naturfredningslovens § 34 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening og Allinge-Gudhjem kommune.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen,

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/6-0001
Akt.nr. 22

B.M.

LVS 23/11-89 MEG

Bornholms amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Allinge-Gudhjem kommune, Ole Lind og landinspektør J. Gulsted.

Lorentzen
Lorentzen

Carl Aage Reuss
Spellingevej 3 Rø
3760 Gudhjem

Fredningsnævnet
for
Bornholms Amt

Rø d. 1/8 89
Deres ref. 37/1989

Vedr. Golfbane på matr. nr. 27d Rø Sogn.

Med henvisning til dagens behagelige telefonsamtale, bekræftes herved at Golfbanen i Rø er anlagt på matr. nr. 27d og allerede har været spillet på i 3 år. Der er ikke planlagt nogen ændring af banen, nu ønskes bare de ejermæssige forhold bragt i orden.

Jeg håber dette er tilstrækkeligt for at sagen hurtigt kan ekspederes videre fra Deres kontor, da denne sags afslutning er væsentlig for tinglysning af lejekontrakt m.m.

Med venlig hilsen

Carl Aage Reuss

c.c. Jørgen Gulstad

Fredningsnævnet
for 102/1989
Bornholms amts fredningskræde

Steenbergs Tegnestue
Tornegade 4, 2.
3700 Rønne.

GENPART til Skov- og Naturstyrelsen
til underretning under henvisning
til skrivelse af
journal nr.
+ bilag.

Steenbergs Tegnestue har overfor fredningsnævnet ansøgt om tilladelse til opførelse af et "golfhotel" på landbrugsejendommen Mæegaard, matr. nr. 27 a m.fl. Rø, der tilhører luftkaptajn C.A.Reuss. Hotellet skal opføres i tilknytning til en eksisterende golfbane. Hvis projektet gennemføres, bortfalder et projekt til opførelse af et 274 m² stort klubhus med restaurant m.v., som fredningsnævnet den 29. september 1986 tillod opført samme sted i medfør af naturfredningslovens § 47.

Det fremgår af sagen, at ca. 1/3 af hotelbygningen agtes opført på et område, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983 om fredning af arealer omkring Spellinge Mose, hvori det bl.a. er bestemt, at der ikke må opføres ny bebyggelse, bortset fra bebyggelse, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsdriften, og ikke må foretages terrænændringer. Hele det projekterede hotel ligger endvidere inden for 300 m fra skov.

Hotellet tænkes opført som en ca. 230 m lang bygning i 2-3 etager med en centerbygning i midten. Bygningen følger landskabets kurver. Den østlige del opføres i 2 etager, men som følge af det kuperede terræn, opføres den vestlige del i 3 etager. Centerbygningen er ligeledes i 3 etager. Hotellet indbygges delvis i en skrånning, således at det set fra Spellingevej vil fremtræde som en bygning i 1-2 etager.

Hotellet er planlagt med 120 dobbeltværelser, og det bebyggede areal vil udgøre ca. 3.800 m² med et bruttoetageareal på ca.

8.400 m². Det opføres med ydervægge af beton eventuelt pudset med indfarvet puds. Taget over fløjene opføres ligeledes af beton og tænkes belagt med græstørv. Dele af taget ved centerbygningen skal udnyttes til terrasse. Tag over gangareal udføres som gennemgående glæstagskonstruktion.

Til gennemførelse af projektet kræves der foruden fredningsnævnets tilladelse et regionplantillæg, et tillæg til kommuneplanen, en lokalplan og dispensation fra fredskovsbestemmelserne, ligesom nogle støjbestemmelser i relation til Rø flyveplads skal overholdes.

Under fredningsnævnets besigtigelse den 30. april 1990 anbefalede Bornholms amtskommunes og Allinge-Gudhjem kommunes repræsentanter projektet, og det oplystes, at regionplantillægget, tillægget til kommuneplanen og lokalplanen forventes gennemført, ligesom det oplystes, at hotellet vil blive opført udenfor støjzonen omkring flyvepladsen.

Ejeren Carl Aage Reuss udtalte, at han intet har at indvende mod projektet, og at han ved dettes gennemførelse vil frafalde sin ret til i overensstemmelse med den gældende lokalplan at opføre sommerhusbebyggelse ved den gamle jernbanelinie, ligesom han vil frafalde den af fredningsnævnet tidligere meddelte dispensation til opførelse af et klubhus, hvor hotellet planlægges opført. Han vil også være villig til uden erstatning at lade det areal ved den gamle jernbane, som var tiltænkt til sommerhusbebyggelse, frede uden erstatning.

Danmarks Naturfredningsforening har modsat sig projektet under henvisning til, at det vil betyde et stort indgreb i naturen.

Fredningsnævnet skal bemærke, at fredningens formål var at sikre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier i området og at åbne mulighed for områdets rekreative udnyttelse. Det fredede areal er ca. 160 ha stort, og det er i fredningskendelsen anført, at fredningen ikke skulle være til hinder for anlæg af en

golfbane. Størstedelen af det ønskede hotel vil blive opført uden for det fredede areal og vil ikke kunne hindres på grundlag af fredningskendelsen. En ændret placering af hotellet må antages at ville medføre mere uheldige virkninger for de landskabelige forhold. Det valgte sted ligger endvidere tæt ved landbrugsejendommens bygninger i et yderområde af mosen.

Under disse omstændigheder finder fredningsnævnet, at en dispensation fra fredningskendelsen til opførelse af den del af hotellet, der vil komme til at ligge på fredet areal, kan meddeles uden at komme i strid med fredningens formål. Herefter og da det forudsættes, at der ved projektets gennemførelse opnås fordele ved, at det tidligere tilladte klubhus ikke bliver opført, og at der ikke vil ske bebyggelse med sommerhuse i området ved den gamle jernbanelinie, der grænser op til de fredede arealer, meddeler fredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 34 og § 47 principiel tilladelse til gennemførelse af det forelagte projekt. Det er en betingelse, at træbevoksningen omkring hotellet bevares i videst muligt omfang, og at et detailprojekt skal godkendes af fredningsnævnet inden opførelsen.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34 og § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Bornholms amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening, Allinge-Gudhjem kommune og Carl Aage Reuss samt nedennævnte skovejere.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen,

Bornholms amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Allinge-Gudhjem kommune og Carl Aage Reuss samt til Børge Krøier og Bente Lind som ejere af en del af den tilgrænsende skov.

Lorentzen

Fredningsnævnet

for

Bornholms amts fredningskreds

Dommerkontoret i Rønne

Damgade 4A, 3700 Rønne, tlf. 53 95 01 45

Sag nr. 111/1991

Den 15 APR. 1992

Carl Aage Reuss

Spellingevej 3

Rø

3760 Gudhjem.

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.

+ bilag

Overfor fredningsnævnet har De ansøgt om tilladelse til at anlægge en ny 18 hullers golfbane ved Maegård i Rø på matr. nr. 27-a m.fl. Rø umiddelbart sydøst for den eksisterende golfbane.

Arealerne til den projekterede golfbane omfattes dels af Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983 om Spellinge Mose fredningen og dels af søbyggelinien omkring Spellinge Mose efter naturfredningslovens § 47 a.

Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983 bestemmer bl.a., at det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand, og at der således ikke må foretages terrænændringer eller ændringer i den hidtidige anvendelse af arealerne, eller ske opfyldning, afgravning eller planering. De eksisterende løvskovsarealer skal opretholdes som sådanne. Hugst i løvtræsbevoksninger må kun udføres som udtynding og i forbindelse med foryngelse som plukhugst. Sprøjtning med kemiske bekæmpelsesmidler på udyrkede arealer må ikke finde sted.

Inden fredningssagen var der påbegyndt anlæg af den eksisterende 18 hullers golfbane inden for fredningsområdet, og det bestemmes i Overfredningsnævnets kendelse, at fredningen ikke er til hinder for anlæg af en golfbane efter et projekt, som er godkendt af fredningsnævnet.

Af den ansøgte golfbanes 18 huller skal 4 huller (1-3 og 18) anlægges vest for cykelvejen mellem Spellinge Mose og Rø, medens de resterende 14 huller anlægges øst for cykelvejen. 11 huller (1-4, 11-13 og 15-18) ligger inden for det fredningsområde, der er fast-

1211/6-0004

JH

lagt ved Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983, medens 5 huller ligger inden for en afstand af 150 m fra søen Spellinge Mose (13-17), 6 huller (5-10) agtes placeret således, at de hverken omfattes af Overfredningsnævnets kendelse eller af søbyggeliniebestemmelsen.

Det er under fredningsnævnets besigtigelse konstateret eller oplyst at:

Ved hul nr. 1 fjernes hele den eksisterende bevoksning bestående af aske- og kirsebærtræer med stammediameter på indtil 10-15 cm.

Ved hul nr. 2 og 3 ryddes den derværende kratbevoksning bestående af træer af vekslende størrelse og med en stammediameter på indtil 20-25 cm.

Hul nr. 4 ligger i en klippeløkke øst for cykelstien. Golfspillerne oplyses at skulle bære golfboldene over cykelstien. I klippeløkken fjernes hele den mindre bevoksning, således at kun de allerstørste træer bliver stående tilbage. Som følge af karakteren af klippeløkkens bevoksning medfører dette, at et betydeligt antal træer fjernes, hvilket vil ændre klippeløkkens udseende.

Ved hul nr. 11 ryddes et større antal træer i skovbrynet.

Hul nr. 12 løber gennem en klippekløft, der må ryddes for bevoksning. Det vil tillige være nødvendigt at rydde en bred vifte for bevoksning nedenfor kløften. Gennem kløften løber et vandløb, der agtes rørlagt.

Ansøgeren har derudover oplyst, at projektet ikke nødvendiggør yderligere bebyggelse. Omkring banens greens foretages lokal opgravning og planering svarende til 350-400 m². Der skal af hensyn til slid etableres nedslagsområder af kunststof nedsænket i terrænet. Disse nedslagsområder vil ved hvert hul have et areal på 3-4 m². Green'en holdes fri af eksisterende stier, og projektet medfører ikke yderligere stianlæg. Der skal foretages gødsning af greens, indtil græsvæksten er fuldt udviklet. Det erkendes, at projektet nødvendiggør, at der foretages en udtynding af bevoksningen i området, der går ud over, hvad der er forudsat i Overfrednings-

nævnets kendelse, men det er hensigten i videst muligt omfang at lade de største træer stå for at bevare løvskovsindtrykket.

Bornholms Amt og Allinge-Gudhjem kommune har anbefalet fredningsnævnet at give den ansøgte dispensation.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har i en skrivelse af 20. februar 1992 bl.a. anført, at besigtigelsen har vist, at der efter den foreliggende plan skal foretages indgreb i den eksisterende skov- og kratbevoksning i en sådan grad, at det væsentligt vil ændre det fredede landskab, hvorimod anlæg af baner i det i forvejen åbne, græsbevoksede område ikke vil genere. Lokalkomitéen har konkluderet, at den ikke kan gå ind for anlæg af banen efter de foreliggende planer.

Fredningsnævnet skal i den anledning udtale:

Efter naturfredningslovens § 34 kan der meddeles dispensation fra en fredning, når den ansøgte foranstaltning ikke strider mod fredningens formål. Foranstaltninger, der strider mod fredningsformålet, kan kun gennemføres, såfremt fredningen ændres efter reglerne om behandling af fredningssager, jfr. lovens § 34 a.

Fredningen af området ved Spellinge Mose har haft til formål at bevare området i dets nuværende tilstand med hensyn til terrænforhold, udnyttelse og bevoksning. Fredningen har givet mulighed for anlæg af den eksisterende allerede inden fredningssagen påbegyndte golfbane, medens etablering af nye golfbaner kræver særlig tilladelse.

Under hensyn til, at den ansøgte golfbane vil beslaglægge en større del af det fredede areal og vil medføre betydelige indgreb i terrænforholdene og bevoksningen, finder nævnet, at det ansøgte projekt ikke vil kunne tillades som en dispensation fra fredningen efter reglerne i naturfredningslovens § 34. En eventuel gennemførelse af projektet på det fredede areal må derfor forudsætte rejsning af en ny fredningssag efter reglerne i naturfredningslovens § 34 a.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 34, stk. 2, indbringes

REG. NR. 0000. 02.

Skovdyrkerforeningen Bornholm
Rønnevej 1
3720 Aakirkeby

Åbent 9.00 - 15.00

GENPART til, Skov- og Naturstyrelsen, fredningsregisteret
til underretning,
D. h. t. Deres skr. af
J. nr.Den 21. maj 1999
Sagnr. 23/1999

Deres J.nr.

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til udstykning og skovtilplantning af et 2000 m² stort areal af landbrugsejendommen matr. nr. 95-bv m.fl. Rutsker, beliggende Kleven 4. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983 om fredning af Spellinge Mose, der blandt andet indeholder bestemmelser om:

"§ 2. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre dette er tilladt i de følgende bestemmelser.

§ 4. Arealernes drift.

- a. Udyrkede arealer må ikke opdyrkes. Arealerne skal endvidere bevares i de nuværende driftsformer.
- b. Der må ikke foretages nyttilplantning, heller ikke med juletræs-, pyntegrøntkulturer eller med frugttræer.

§ 11. Dispensationer.

En dispensation fra ovenstående bestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål."

I medfør af fredningskendelsens § 11, jfr. lov om naturbeskyttelse § 50 stk. 1 meddeler nævnet herved tilladelse til skovtilplantning af den ikke skovbeplantede del af det af fredningen berørte areal af matr.nr. 95-bv, Rutsker - ca. 2000 m² -, da det efter de for fredningsnævnet fremkomne oplysninger må antages, at området på fredningstidspunktet i 1983 har været skovbevokset.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter lov om naturbeskyttelse § 66 stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse § 78 stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

ad 1996 - 1211/6 - 0021

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4 A, 3700 Rønne

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening, Hasle kommune og Skov- og Naturstyrelsen ved Bornholms Statsskovdistrikt.

F. Schønnemann

for Bornholms Amts fredningskreds

Damgade 4a
3700 Rønne
5695 0245Skov- og Naturstyrelsen
Fredningsregisteret
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Åbent kl. 9.00 - 15.00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

21 FEB. 2000

Den 18/02-00
J.nr. 06.11.01.01-99.069.00009**REG. NR.** 0000.02

Vedlagt fremsendes genpart af fredningsnævnets afgørelse af 17. februar 2000 vedrørende opførelse af en ca. 300 m² stor maskinlænge på matr. nr. 27-a Rø, beliggende Spellingevej 3.

F. Schønnemann

adon 1996-2146-0021

Carl Aage Reuss
Spellingevej 3
Rø
3770 Allinge

Åbent kl. 9.00 - 15.00

Den 17/02-00
J.nr. 06.11.01.01-99.069.00008

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på Deres ejendom matr. nr. 27-a Rø, beliggende Spellingevej 3, at opføre en ca. 300 m² stor maskinlænge. Projektet er nærmere beskrevet i det til nævnet fremsendte materiale.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 19. december 1983 om fredning af Spellinge Mose m.m., hvori blandt andet er bestemt:

- § 1: Fredningen har til formål dels at sikre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier i området, dels at åbne mulighed for områdets rekreative udnyttelse.
- § 2: Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand.
- § 7: Det følge af § 2, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure og lignende. Der må dog anbringes sædvanlige læskure for kreaturer og fodringsindretninger for vildtet. Så længe en ejendom drives landbrugsmæssigt, må der endvidere i tilknytning til den eksisterende bebyggelse efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af bygningstegninger og beliggenhedsplan opføres ny bebyggelse, som er erhvervsmæssig nødvendig for landbrugsdriften. Om- og tilbygning til eksisterende bygning må ligeledes kun foretages efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

I medfør af lov om naturbeskyttelse § 50 stk. 1 meddeler nævnet herved dispensation fra den på ejendommen lyste fredningskendelse på vilkår, at maskinlængens nordøstlige langside flugter med den eksisterende bygningsmasses nordøstlige langside, at maskinlængen placeres så langt -dog mindst 5 m - mod nordvest som muligt i forhold til den i det for nævnet forelagte kortmateriale indtegnede placering, og at længen afgrænses med stensætning og slørende beplantning efter amtets nærmere bestemmelse. Nævnets afgørelse er enstemmig.

Efter lov om naturbeskyttelse § 66 stk. 2 bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter lov om naturbeskyttelse § 78 stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af Dem, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4 A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage indgivet, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelsen af projektet.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Amt, Danmarks Naturfredningsforening og Allinge-Gudhjem kommune.

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and horizontal strokes, positioned above the printed name.

F. Schønnemann

modl 31/1 - 00

Bornholms Amt

Fredningsnævnet
Damgade 4 A
3700 Rønne

Teknisk Forvaltning

Østre Ringvej 1
DK-3700 Rønne
Tlf. 5695 2123
Fax 5695 2142

Dato: 28 JAN. 2000
Deres ref.
Vor ref 8-70-21-2-401-18/98

Maskinlænge på Spællingevej 3, Rø.

1276 \$ Carl Aage Reuss, Spællingevej 3, Rø har gennem Allinge-Gudhjem kommune søgt tilladelse til at opføre en maskinlænge på sin ejendom, Maegård, matr. nr. 27a, Rø,

Ejendommen, der er en ca. 71 ha. stor landbrugsejendom, ligger ved Spællingevej.

På ejendommen findes Rø flyveplads og Rø Golfbane.

Dele af ejendommen er pålagt fredning i henhold til Overfredningsnævnets afgørelse af 19. december 1983 om Spællinge Mose. Desuden er der pålagt Allinge-Gudhjem kommunes lokalplan nr. 06-03 om Golfhotel.

På grund af pladsmangel til maskiner til golfbanen i eksisterende bygninger søger ejeren nu om tilladelse til at opføre en 300 m² stor maskinlænge på ejendommen. Længen bliver 24,7 m lang og 12,3 m bred, med en højde på 5,4 m. Taget dækkes med grå stålplader og vægge beklædes med lærkebrædder 1 på 2.

Maskinlængen ønskes opført på den nordre side af Spællingevej på den derværende parkeringsplads, idet ansøgeren gør gældende, at der ikke er plads på sydsiden af vejen ved ejendommens bygninger. Parkeringspladsen er omfattet af Spællinge mose fredningen.

Det ansøgte forudsætter tilladelse fra Amtsrådet efter Planloven og Naturbeskyttelsesloven, (skovbyggelinier), og formentlig fra landbrugsloven, idet den ønskede længe ikke ses at være nødvendig for landbrugsdriften.

Desuden forudsætter byggeriet Fredningsnævnets dispensation fra fredningsdeklarationen. Af den fremgår, at det fredede område skal bevares i dets "nuværende" tilstand.

Allinge-Gudhjem kommune anbefaler tilladelse.

T:\OKJ\Rø27a frm.doc

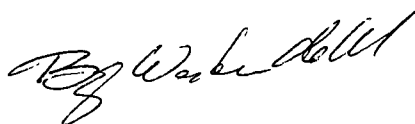
Landskabsafdelingen
Ole Kock-Jensen
Tlf.: 56952124 lokal 213
Email: tfokj@bora.rk

HE 00 208
06.11.01.01 - 88 - 69 00003

Amtsrådet anbefaler Fredningsnævnet, at meddele tilladelse til opførelse af den ansøgte maskinlænge.

Sagens akter vedlægges i kopi.

Med venlig hilsen

Bjarne Westerdahl
udvalgsformand

Poul Weise
forvaltningschef

Allinge-Gudhjem kommune

Skovløkken 4 . Tejn . 3770 Allinge
Telefon 56 48 05 00
Telefax 56 48 16 59
GiroBank 200-6669

Ekspedition:
Mandag og tirsdag kl. 9.30-15.00
Torsdag kl. 9.30-17.15
Fredag kl. 9.30-12.00
ONSDAG LUKKET

Fredningsnævnet for Bornholms
Amts Fredningskreds
Damgade 4 A
3700 Rønne

Modtaget
23 DEC. 1999
Retten i Rønne

Deres ref.

Vort journ. nr.
02.00.01G01/06-27-a

Dato:
20.12.99

Vedrørende: Anmeldelse af byggearbejde

Idet man hoslagt fremsender sag
fra C.A. Reuss, Spellingevej 3, Rø, 3760 Gudhjem
om tilladelse til på ejendommen

matr. nr. pc. af matr. nr.	27-a	ejerlav	Rø
beliggende	Spellingevej 3		
tilhørende	C.A. Reuss		

at opføre en ca. 300 m² stor maskinlænge (golf)

skal man anmode om en ~~udtalelse~~ / godkendelse idet bygningen ønskes placeret i et område hvor den afsagte fredningskendelse af 19.12.83 er gældende.
Det pågældende område er tillige omfattet af lokalplan 06-03 - Golfhotel ved Rø.
Kopi af dette brev er sendt til Bornholms Amts, Tekniske Forvaltning.

Dato: 20.12.99

Bo Kristensen

bygningsinspektør

Fredningsnævnet
for
Bornholms amts fredningskreds
69/99

Til Amtets tekniske forvaltning att P Veise pr fax.

Bilag

Begrundelse for ansøgning om tilladelse til at opføre en maskinlænge på Mægaard.

Da golfbanen begyndte at anvende de eksisterende lokaler i den gamle hangar på Mægaard havde banen en 7 leds fairwayklipper af cylindertypen med mulighed for at udskifte dette agregat med en slagleklipper, samt en 3 leds selvkørende greensklipper og en 1 m bred cylinderklipper til resten. Hertil en normal flymo, 1 traktor og en landbrugsvogn, samt en gammel kommunal vejstentromle. I dag har vi stadigvæk disse maskiner bortset fra den lille cylinderklipper der er udskiftet med 2 selvkørende rotordæk som hver er væsentlig større.

Den gamle traktor er også væk og udskiftet med en anden gammel med græsdæk samt to nye med firehjulstræk og ekstra brede specialdæk til golfbanebrug.

Hertil kommer en 5 leddet selvkørende fairwayklipper yderligere 2 3 leddede greensklippere og en 3 leddet forgrensklipper. Endvidere 3 landbrugsvogne samt en grusvogn. Hertil kommer alt tilbehøret.

Dette betyder at vi for øjeblikket har følgende maskiner stående derude hvor vi ønsker at opføre maskinlængen.:

1 traktor med frontlæsser og 2 skovle, 4 landbrugsvogne og et ekstra lad til den ene. 1 grusvogn, 1 bugseret gravemaskine, 1 flishugger, 1 skovspil, 3 harver, 1 ukrudsstrigle, 1 fræser, 1 5 leds boldsamler, 1 3 leds bugseret cylinder klipper, 1 pallegaffel, 1 jordbor, 1 slagleklipper, 1 stentromle

Så meget står ude trods det at maskinlængen er så fuld at vort værksted med maskinlift og øens eneste cylinderslibemaskine er blokeret.

Det vi ønsker er ordentlige forhold i værkstedet hvor vi nu foretager næsten alt eftersyn og alle reparationer selv, samt en beskyttelse af maskinerne mod vejrliget for at bevare deres værdi.

Når længen dårligt kan ligge andre steder skyldes det at mandskabet skifter maskiner flere gange i løbet af en dag og de derfor skal stå nær kontor og mandskabsfaciliteter.

Maskinhusets vægbeklædning er valgt så det skulle danne en pæn og naturlig afslutning på parkeringspladsen i stedet for det rod der er i dag

Da hele vort område ønskes anvendt til længere varende ophold for folk (specielt golfspillere) tænker ingen gæster på hvad der er fredet og hvad der ikke er. Området skal bare se attraktivt ud. Det forsøger vi efter bedste evne og det nye maskinhus skal medvirke hertil.

Da bygningerne på de to sider er afgrænset af have og flyveplads på den tredje side af opholdsområde (terrasse) for golfspillere og puttinggreen (øvelsesgreen) er placering kun mulig på den side hvor den er skitseret. Den vil virke som en sammenvokset del af bygningskomplekset idet den kan er adskilt fra de andre bygninger af Spellingevej. Den vil ikke stå som silhuet mod himlen idet den har høje træer som baggrund og forsiden kan evt brydes af buske og sten.

En placering x antal meter mod nordøst så den kommer fri af det fredede areal vil give den en meget iøjnefaldende position og i meget høj grad ødelægge den smukke udsigt over golfbanens første og sidste huller samt den eneste havudsigt fra bygningerne.

Det bør også betænkes at selv om det ikke længer er en landbrugsejendom driver vi dog jordbrug og bygningen med indhold er absolut nødvendig hed for fortsat drift.

Med venlig hilsen

 2

8-70-21-2-401-18/98

Allinge-Gudhjem KommuneBYGNINGSINSPEKTORATET
Skovløkken 4 . Tejn . 3770 Allinge
Tlf. 56 48 05 00 . Fax 56 48 16 59Kontortid:
Mandag-tirsdag kl. 9.30-15.00
Onsdag lukket
Torsdag kl. 9.30-17.15
Fredag kl. 9.30-12.00**INDGÅET**
Modtaget dato

10 DEC. 1999

ALLINGE-GUDHJEM KOMMUNE
TEKNISK FORVALTNING

Kommunens navn og adresse	Udfyldes af kommunen					
	Ejendomsnummer	Bygn.nr.	Vejkode	Husnr.	B	Etage
	037284	005	7868	003		
	Side/dømr.	Ejerlejlighedsnummer	Byggesagsnummer			
	Bygningsreglement 1995					
	☐ Ansøgning om byggetilladelse ☒ Anmeldelse af byggearbejde					

Ejendommen

Se vejledningen på bagsiden.

Vejnavn (med betegnelse)	Husnummer
Spellingevej -	3
Matrikelbetegnelse	
27 ^a m fl. Ref	

Arbejdets art

☒ Nybygning	☐ Tilbygning	☐ Andet
Nærmere beskrivelse af det arbejde der ønskes udført (fx. garage, butiksbygning, værkstedsbygning, nedrivning af bygning, ændring af skillevægge, ændring af benyttelse, opsætning af skilt, markise, vindmøller, avis- og driftsbygninger til landbruget).		
<i>optagelse af markvoldene</i>		
☒ Byggearbejdet kræver ingen dispensation. ☐ Byggearbejdet kræver dispensation. (Begrundet dispensationsansøgning vedlægges).		
Nødvendige bilag vedlægges ansøgningen (Se vejledningen på bagsiden).		

Ansøger (arkitekt, ingeniør eller lignende)

Navn, adresse, telefonnummer og SE-nummer	Dato og underskrift
C. A. Reuss	10.12.99 <i>[Signature]</i>

Ejer af ejendommen ifølge tingbogen

Ejers underskrift kræves, medmindre ansøgeren på anden måde dokumenterer sin ret til at udføre byggearbejdet	
Navn, adresse, telefonnummer og SE-nummer	Dato og underskrift
<i> </i>	

© Dafolo ISO 9001 - ISO 14001 - Trykt med vegetabiliske farver på svanemærket papir

Spælingegård

10890

28b

-001

93b

93a

27e

Fredskov

Fredskov

27a

Mægård

Markvej

25a

Mæ

1089m
Fredskov

vand

27f

26a

Storby

12

25a

27g

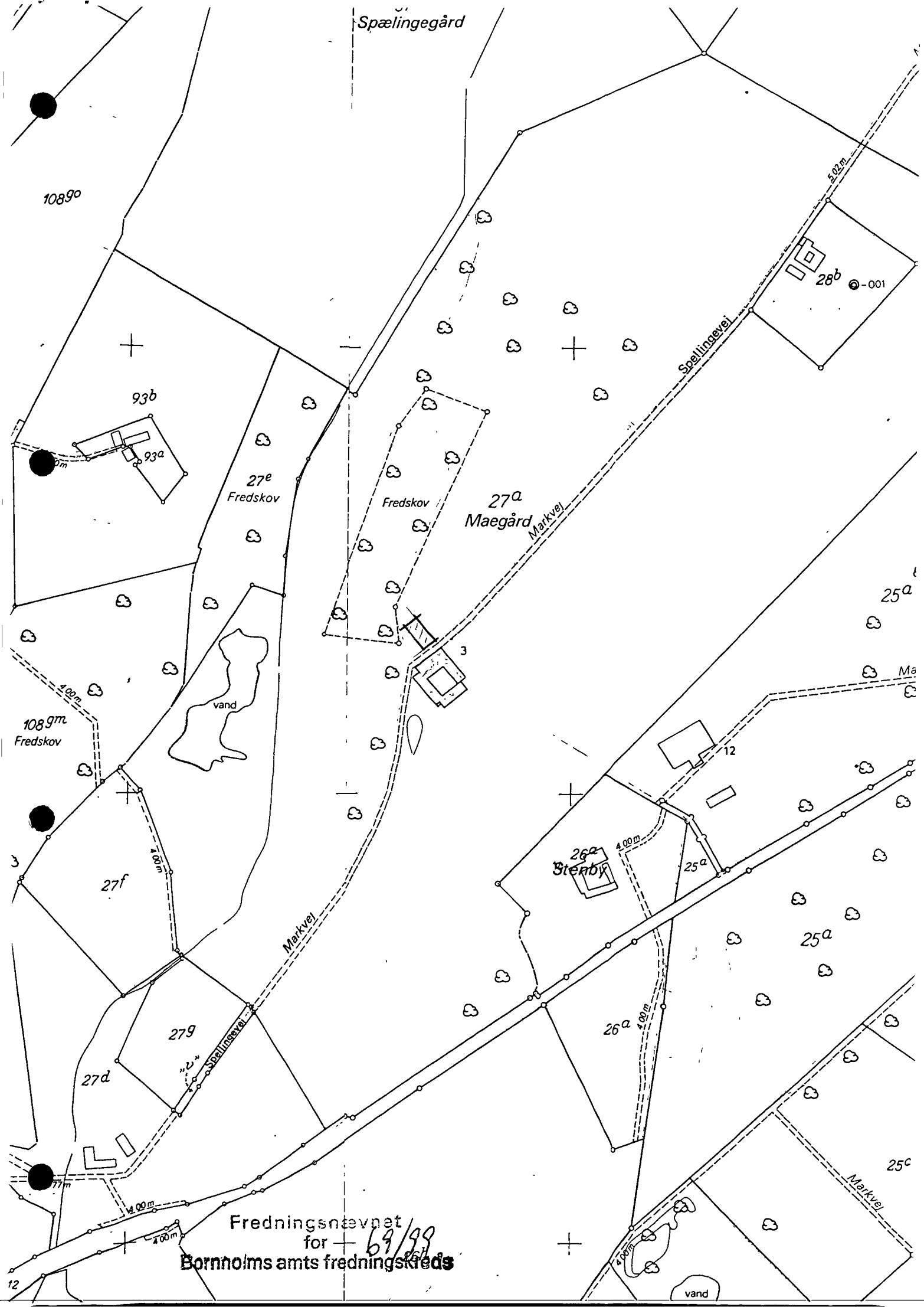
26a

27d

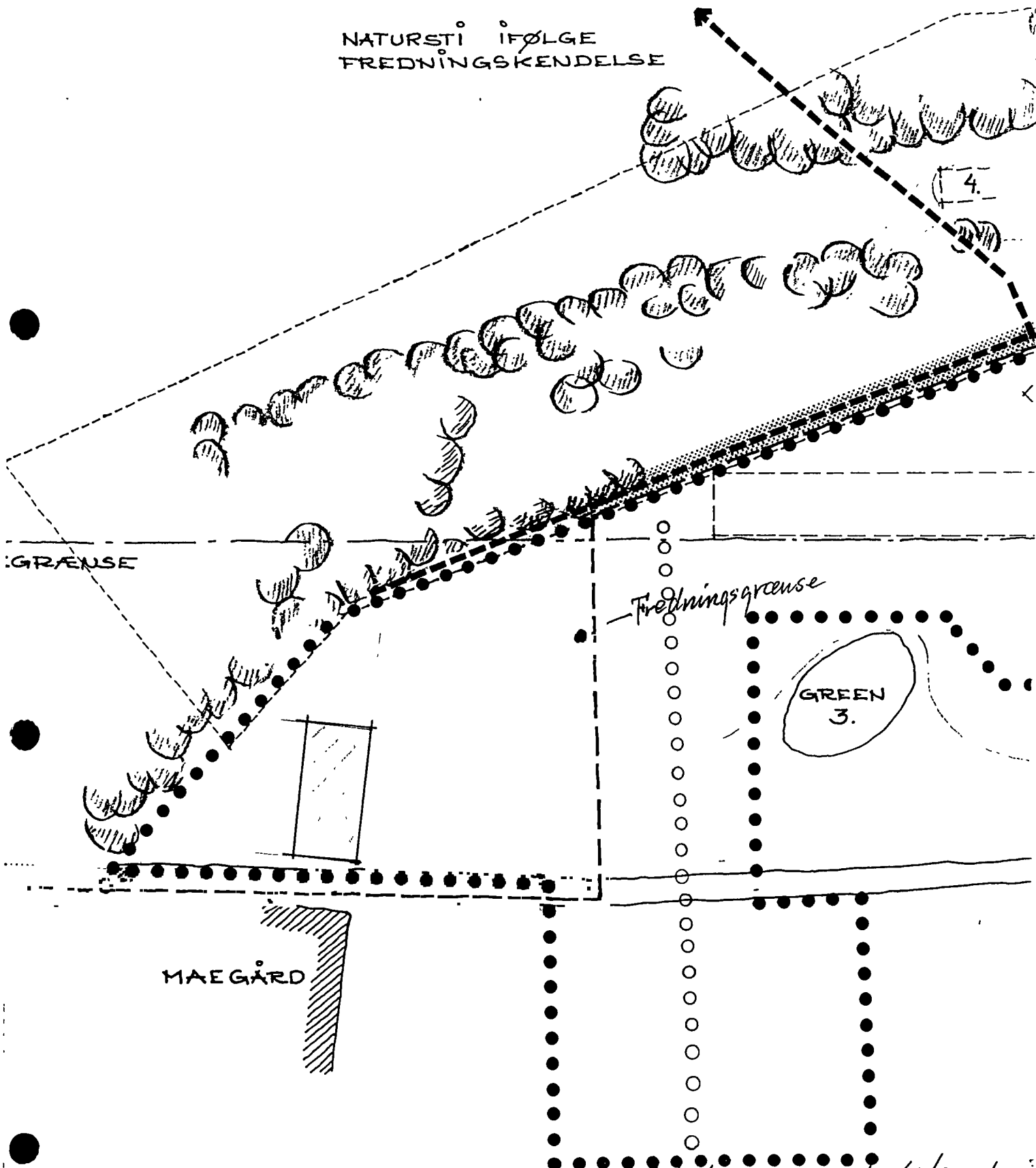
25c

Fredningsnævnet
for 69/99
Bornholms amts fredningskreds

vand

NATURSTI IFØLGE
FREDNINGSKENDELSE

Fredningsnævnet
for 68/89 Del af kort bilag A lokalplan 06-0
Bornholms amts fredningskreds Golfhotel ved Rø

10 APR. 2007

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hovedmodtager
Lonnie og Kai Hudle-
busch
Kleven 4
3782 Klemensker

v/ Dommeren på Bornholm
Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145
Fax. 5695 0245
bornholm@domstol.dk
www.domstol.dk/bornholm

SCANNET

00000173/Sagsbeh. BOR
J.nr. 8902-1.2007.5.7
Vedr.

29. marts 2007

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om lovliggørende dispensation til deponering af markjord i Spellinge Mose i Rø på ejendommen matr. nr.95-ø og 95-bv Rutsker, beliggende Kleven 4, 3782 Klemensker. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Det fremgår af sagen, at området er omfattet af Overfredningsnævnetskendelse af 19. december 1983, der fastsætter blandt andet:

"Fredningen har til formål dels at sikre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier i området, dels at åbne mulighed for områdets rekreative udnyttelse.

[udeladt]

Det fredede skal bevares i sin nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer ...

[udeladt]

...Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, afgravning eller planering..

[udeladt]

En dispensation fra ovenstående bestemmelser kan meddeles, når det ansøgte ikke vil komme i strid med fredningens formål..."

Det fremgår videre, at Bornholms Regionskommune den 8. november 2006 meddelte lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til deponeringen. Bornholms Regionskommune afgørelse blev påklaget til Naturklagenævnet, der, efter en ny indstilling fra Bornholms Regionskommune, den 21. marts 2007, har ændret den lovliggørende dispensation til et afslag. Naturklagenævnet har ved afgørelsen lagt vægt på, at der ikke foreligger særlige forhold efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3, der kan begrunde, at der meddeles dispensation. Naturklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at der ikke grundlag for at tilsidesætte regionskommunens seneste indstilling, hvorefter jorddeponiet vil kunne fjernes ved hjælp af maskiner med en lang grab, der fra vejen vil kunne række ind og grave jorden væk fra mosen, hvorved yderligere færdsel til skade for mosen undgås.

Danmarks Naturfredningsforening og Bornholms Regionskommune har

SMS-14-00374
2

anbefalet fredningsnævnet at meddele afslag på ansøgningen, der er forelagt fredningsnævnet.

Miljøcenter Roskilde har udtalt, at frednings formål og bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 3 understøtter hinanden.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 meddeler fredningsnævnet herved herved afslag på ansøgningen om lovliggørende dispensation til bibeholdelse af den foretagne deponering. Fredningsnævnet har ved afgørelsen lagt vægt på at den foretagne jorddeponering er i strid med fredningsbestemmelserne, og at det må anses for muligt, at foretage genopretning uden derved, at påføre områdets naturværdier yderligere skade.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 2 indbringes for Naturklagenævnet af Dem, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives skriftligt til fredningsnævnet, Damgade 4A, 3700 Rønne.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget Deres klage fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk/klagegebyr.htm.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Skov- og Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Natur og Miljø, Miljøcenter Roskilde og Danmarks Naturfredningsforening.

Henrik Engell Rhod

Genpart til : Skov- og Naturstyrelsen
Til orientering

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145

Elisabeth Collé og Tobias Kjærsgaard
Krashavevej 34
3760 Gudhjem

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-5/2015
Den 22. juni 2015

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til om- og tilbygning af hovedhuset og et lille anneks på ejendommen matr. nr.95-av Rutsker, beliggende Krashavevej 34, 3760 Gudhjem. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 19. december 1983 om fredning af arealer omkring Spellinge Mose. Det fremgår af deklARATIONENS § 7 bl.a., at om- og tilbygninger til eksisterende bygninger kun må foretages efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 16. juni 2015.

Bornholms Regionskommune har anbefalet det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforening og Foreningen Bornholm har ikke haft bemærkninger mod det ansøgte.

Naturstyrelsen har vurderet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV..

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til om- og tilbygning af hovedhuset og det lille anneks i overensstemmelse med det projekt, der er forelagt nævnet.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af

naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. En klage skal inden fristens udløb indgives via Klageportalen. På forsiden af www.nmkn.dk findes et link til Klageportalen. Klageportalen findes også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på Klageportalen med NEM-ID. Klagen indgives via Klageportalen til Fredningsnævnet for Bornholm. Når fredningsnævnet modtager klagen via Klageportalen, videresender fredningsnævnet klagen og sagens akter til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen anses for indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i klageportalen.

Klagegebyr

Det koster et gebyr på 500 kr. at klage. Gebyret skal betales med betalingskort i Klageportalen

Gebyret for klage tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Fritagelse for at benytte klageportalen

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. En anmodning om at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal sendes til Fredningsnævnet. Anmodningen om fritagelse for at benytte Klageportalen skal være begrundet, f.eks. med oplysning om, at man af kommunen er

fritaget for at bruge digital post. Fredningsnævnet videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen om fritagelse for at benytte Klageportalen kan imødekommes.

Klageberettigede

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Naturstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 5695 0145

Mads Kissow

Mail: mads@kissow.dk

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-9-2016
Den 21. september 2016

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til bibeholdelse og færdiggørelse af et anneks under opførelse på ejendommen matr. nr. 95-av Rutsker, beliggende Krashavevej 34, 3760 Gudhjem. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Sagens oplysninger

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 19. december 1983 om fredning af arealerne omkring Spellinge Mose. Det fremgår af deklARATIONENS § 7 bl.a., at om- og tilbygninger til eksisterende bygninger kun må foretages efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

Fredningsnævnet har den 22. juni 2015 meddelt dispensation til om- og tilbygning af hovedhus og anneks i overensstemmelse med det projekt, som dengang blev forelagt nævnet.

Naturstyrelsen har forud for fredningsnævnets afgørelse den 22. juni 2015 vurderet, at det dengang ansøgte ikke ville medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet dispensation til bibeholdelse og færdiggørelse af det aktuelle projekt. Fredningsnævnet har herved navnlig lagt vægt på, at projektet alene afviger fra det projekt, som fredningsnævnet i 2015 meddelte dispensation til, ved at annekset hæves over terrænet på stolper for at undgå vand- og fugtindtrængning, at anneksets højde ikke overstiger højden på anden bygning på ejendommen, samt at der – uanset anneksets højde - ikke vurderes at være mulighed for indkig til annekset fra det fredede område i øvrigt.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger efter den dag, afgørelsen er modtaget, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. En klage skal inden fristens udløb indgives via Klageportalen. På forsiden af www.nmkn.dk findes et link til Klageportalen. Klageportalen findes også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på Klageportalen med NEM-ID. Klagen indgives via Klageportalen til Fredningsnævnet for Bornholm. Når fredningsnævnet modtager klagen via Klageportalen, videresender fredningsnævnet klagen og sagens akter til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen anses for indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i klageportalen.

Klagegebyr

Det koster et gebyr på 500 kr. at klage. Gebyret skal betales med betalingskort i Klageportalen

Gebyret for klage tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klageren i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klageren har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Fritagelse for at benytte klageportalen

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. En anmodning om at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal sendes til Fredningsnævnet. Anmodningen om fritagelse for at benytte Klageportalen skal være begrundet, f.eks. med oplysning om, at man af kommunen er fritaget for at bruge digital post. Fredningsnævnet videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen om fritagelse for at benytte Klageportalen kan imødekommes.

Klageberettigede

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-09-2018
Den 3. maj 2018

Overfor fredningsnævnet er der den 7. marts 2018 ansøgt om tilladelse til at opføre et skur til mandsskabsrum med overdækket terrasse på ejendommen matr. nr. 95-av, Rutsker, beliggende Krashavevej 34, 3760 Gudhjem. Skuret måler 3,30 m x 4,50 m (14,85 m²) og den overdækkede terrasse måler 3,30 m x 1,5 m (4,95 m²). Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Ejendommen er markeret på følgende kortudsnit:

Sagens oplysninger

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 19. december 1983 om fredning af arealer omkring Spellinge mose ved Rø. Fredningsbestemmelserne fastsætter blandt andet:

” ...

§1. Fredningen har til formål dels at sikre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier i området, dels at åbne mulighed for områdets rekreative udnyttelse.

§2. Bevaring

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bla. Ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og

der må ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre dette er tilladt i de følgende bestemmelser.

...

§7. Bebyggelse

Det følger endvidere af § 2, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure o. lign.

Der må dog anbringes sædvanlige læskure for kreaturer og fodringsindretninger for vildtet.

Så længe en ejendom drives landbrugsmæssigt, må der endvidere i tilknytning til den eksisterende bebyggelse efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af bygningstegninger og beliggenhedsplan opføres ny bebyggelse, som er erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsdriften. Om- og tilbygning til eksisterende bygninger må ligeledes kun foretages efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

...”

Fredningsnævnet har den 1. maj 2018 foretaget besigtigelse, hvorunder ansøgeren oplyste blandt andet, at projektet skal anvendes i forbindelse med jordbrugsdriften på ejendommen.

Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Foreningen Bornholm har anbefalet projektet.

Miljøstyrelsen har vurderet, at projektet ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet på vilkår, at bygningssider males røde som ejendommens øvrige bebyggelse.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at ejendommen drives landbrugsmæssigt, og at projektet opføres i tilknytning til ejendommens øvrige bebyggelse. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at projektet har en begrænset størrelse.

Nævnets afgørelse er enstemmig.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives

via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Henrik Engell Rhod

FREDNINGSNÆVNET FOR BORNHOLM

Damgade 4 A
3700 Rønne
Tlf. 99 68 83 03

Elisabeth Collé
og
Morten Søfting
Krashavevej 34
3760 Gudhjem.

bornholm@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-BOR-40-2025
Den 12. september 2025.

Overfor fredningsnævnet er der den 30. juni 2025 ansøgt om lovliggørende dispensation til ny tilbygning og øvrige bygninger på matr.nr. 95av, Rutsker, Krashavevej 34, 3760 Gudhjem. Det ansøgte er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Ejendommen er markeret på dette kortudsnit:

Oversigtskort med det fredede område ved Spellinge Mose indtegnet med rød streg.

Sagens oplysninger

Ejendommen er omfattet af fredningsdeklaration fra 1983 om fredning af arealerne omkring Spellinge Mose. Fredningen fastsætter for dette område blandt andet:

” ...

§ 1. Fredningen har til formål dels at sikre de landskabelige og naturvidenskabelige værdier i området, dels at åbne mulighed for områdets rekreative udnyttelse.

§ 2. Bevaring.

Det fredede område skal bevares i dets nuværende tilstand. Der må således bl.a. ikke foretages terrænændringer eller ændringer af den hidtidige anvendelse af arealerne, og der må ikke opføres yderligere bebyggelse, medmindre dette er tilladt i de følgende bestemmelser.

§ 7. Bebyggelse m.v.

Det følger endvidere af § 2, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure o.lign.

Der må dog anbringes sædvanlige læskure for kreaturer og fodringsindretninger for vildtet.

Så længe en ejendom drives landbrugsmæssigt, må der endvidere i tilknytning til den eksisterende bebyggelse efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af bygningstegninger og beliggenhedsplan opføres ny bebyggelse, som er erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsdriften. Om- og tilbygning til eksisterende bygninger må ligeledes kun foretages efter fredningsnævnets forudgående godkendelse.

...”

Fredningstilsynet i Bornholms Regionskommune har oplyst, at kommunens landzonesagsbehandler i forbindelse med byggeansøgningen til hovedhuset er blevet opmærksom på, at der findes flere bygninger, der ikke er givet landzonetilladelse til, og hvor fredningsnævnet heller ikke har givet tilladelse til bygningerne.

Fredningstilsynet har derudover oplyst, at ansøgningen drejer sig om en ny tilbygning til hovedhuset, som opføres på vestsiden, med en grundplan på 12,8 m² (udvendigt areal). Tilbygningen vil desuden udvide førstesalen med 9 m². Ud over tilbygningen søges der om godkendelse af en polytunnel/drivhus, et udendørsbad, en skurvogn, container, hønsehus, havekur, grovkøkken og læskur til får. Disse bygninger er alle forholdsvis små, og bebyggelsen ligger forholdsvis skjult af skov. Bygningerne ligger dog ret spredt, og det er tvivlsomt, om alle bygninger kan begrundes i at være nødvendige for landbrugsdriften. Det vurderes dog, at læskuret til får er tilladt, jf. fredningsbestemmelserne.

Fredningstilsynet endvidere oplyst, at hvis fredningsnævnet kan godkende det ansøgte eller dele af det ansøgte, vil flere af bygningerne skulle have landzonetilladelse. I den forbindelse

vil man se på, om bygningerne ligger nogenlunde samlet, om de ligger i tilknytning til eksisterende hus, om de bruges til beboelse og hvordan de fremtræder i landskabet.

Om Natura 2000 og Bilag IV-arter har fredningstilsynet oplyst, at arealet ikke indgår i et internationalt beskyttelsesområde (Natura 2000). Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 210 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne) ligger ca. 420m fra det ansøgte. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Bygningerne er af forholdsvis beskeden udstrækning, og er placeret indenfor eksisterende forholdsvis åbne havearealer. Der ses ikke at have været behov for at fælde større træer, hvor flagermus kan holde til. Arealerne vurderes grundet deres karakter ikke at udgøre potentielle yngle- og rasteområder for andre Bilag IV-arter, som padder og markfirben. Bornholms Regionskommunes har gennemgået de tilgængelige databaser Arter.dk og Naturbasen. Der er ikke i nogen af disse registreret forekomst af Bilag IV-arter på arealerne, som ansøgningen vedrører eller i umiddelbar nærhed heraf. Det er på baggrund heraf kommunens vurdering, at det ansøgte ikke medfører beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Fredningsnævnet har den 19. august 2025 foretaget besigtigelse, hvor ansøgeren oplyste blandt andet:

- Polytunnelen er opført som et drivhus til planteavl og dyrkning af spiselige afgrøder.
- Læskuret er opført til ejendommens får, så de kan komme i læ i de kolde måneder.
- Udendørsbadet er opført, så man dels kan tage bade uden for, og dels kan anvende det som vandpost til køkkenhaven og skovhaven.
- Udekøkkenet er opført ved siden af køkkenhaven og anvendes om sommeren til at rense og forarbejde høsten fra haven, og om vinteren anvendes det til opbevaring af haveredskaber m.m.
- Skurvognen anvendes om sommeren som et anneks til overnatningssted for familie og gæster, og om vinteren anvendes skuret til opbevaring.
- Containeren anvendes til opbevaring af udstyr og maskiner til arbejdet med biavl.
- Udhuset anvendes til opbevaring af blandt andet havemaskiner.
- Hønsehuset er opført, idet man på ejendommen fik flere høns og havde brug for mere plads.
- Tilbygningen i forlængelse af hovedhuset er opført i samme materialer som hovedhuset, og er bygget for at få mere plads til familien.

Landzonesagsbehandleren i Bornholms Regionskommune har oplyst, at ansøgerne ikke ville kunne opnå en landzonetilladelse til skurvognen/annekset.

Den for Danmarks Naturfredningsforening udtalte sig imod, at der meddeles lovliggørende dispensation til en skurvognen/annekset, men havde derudover ikke bemærkninger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelser, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, samt

hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for nærmere bestemte dyrearter eller ødelægge nærmere bestemte plantearter i alle livsstadier, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 - 3.

Fredningsnævnet finder, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, og fredningsnævnet er efter besigtigelsen og sagens øvrige oplysninger enig i fredningstilsynets vurdering af Natura 2000 forhold og Bilag IV-forhold.

Fredningsnævnet skal herefter vurdere, om der bør meddeles lovliggørende dispensation til det ansøgte.

ad. tilbygningen til hovedhuset:

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til tilbygningen til hovedhuset.

Ad. øvrige bygninger på ejendommen:

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler fredningsnævnet lovliggørende dispensation til øvrige bygninger på ejendommen såsom polytunnelen, læskuret, udendørsbadet, udekøkkenet, containeren, udhuset og hønsehuset.

Fredningsnævnet meddeler imidlertid afslag på lovliggørende dispensation til skurvognen/annekset.

Fredningsnævnet lægger ved afslaget navnlig vægt på, at skurvognen/annekset, efter det oplyste fra ansøgeren, blandt andet anvendes som overnatningssted for familie og gæster om sommeren, hvorfor denne anvendelse ikke kan begrundes at være nødvendig for landbrugsdriften på ejendommen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,

- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside

www.naevneneshus.dk

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside

www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), Bornholms Regionskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen Bornholm, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized name.

Henrik Engell Rhod